

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 127, ЧИСЛО 12, П'ЯТНИЦЯ, 20 БЕРЕЗНЯ 2020 РОКУ

1893

Vol. 127, No. 12, FRIDAY, MARCH 20, 2020

\$2.00

У Мінську відбулося чергове засідання ТКГ Коронавірус в Україні: запроваджено карантину до 3 квітня

Напад на Сергія Сивоха, радника Ради Національної Безпеки і Оборони, під час презентації Національної платформи примирення і єдності. (Фото: „Укрінформ“)

КИЇВ. – 11 березня у Мінську відбулося чергове засідання Тристоронньої контактної групи (ТКГ) з мирного врегулювання ситуації на Донбасі з участю керівника Офісу Президента України Андрія Єрмака та заступника керівника адміністрації Президента Росії Дмитра Козака.

Сторони вирішили представити в ТКГ остаточно узгоджені списки осіб, що підлягають процедурі обміну, маючи на увазі необхідність завершення вказаних звільнень у найкоротший термін. Також під час зустрічі обговорювали питання розведення сил і засобів, одночасного

відкриття точок переходу у Золотому та Щасті.

Сторони вирішили підписати рішення ТКГ про запровадження Консультативної ради в складі політичної підгрупи ТКГ після консультацій з представниками Організації Безпеки і Співробітництва у Європі, Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччина щодо виконання домовленостей, досягнутих під час саміту в Нормандському форматі.

За словами А. Єрмака, на засіданні ТКГ не було зроблено жодних кроків,

(Закінчення на стор. 4)

BBC

Президент України Володимир Зеленський 16 березня створив координаційну раду з протидії поширенню спричиненого коронавірусом захворювання COVID-19. Згідно з указом, В. Зеленський очолив раду як консультативно-дорадчий орган при президентові України, основним завданням якого є вивчення ситуації та напрацювання пропозицій щодо здійснення ефективних заходів, спрямованих на протидію поширенню COVID-19 в Україні.

На 16 березня було офіційно встановлено п'ять заражень коронавірусом, повідомив Центр громадського здоров'я України. 13 березня у Радомішлі Житомирської області померла 71-річна жінка, яка до того була в Польщі. В цілому центр отримав 94 підозри на коронавірус. Лябораторія дослідила понад 500 зразків.

Кабінет Міністрів 13 березня запровадив карантину по всій території України на три тижні – до 3 квітня.

13 березня Президент України Володимир Зеленський у відеозверненні розповів про результати засідання Ради Національної Безпеки і Оборони щодо боротьби з коронавірусом. За його словами, Україна перебуває в кращій ситуації, ніж низка інших країн, але діяти варто якомога раніше, щоб не було запізно.

Він оголосив: „Ми закриваємо кор-

дон для іноземців. Два тижні, з 16 березня, іноземні громадяни не зможуть потрапити на територію України – ні літаком, ні поїздом, ні автомобілем, ні будь-якими іншими засобами“.

Виняток зроблять лише для тих чужинців, що мають право на постійне або тимчасове проживання в Україні, зокрема працівників посольств. Українці, які наразі перебувають за кордоном, ті, хто вилетів з України чартерними рейсами у туристичну подорож, повернуться додому згідно з розкладом. Щодо інших громадян України, до закриття регулярного авіасполучення вони повинні повернутись додому. Ті, хто, не встигне цього зробити з об'єктивних причин, мають звернутися в українське консульство. Вони будуть повернуті окремими нерегулярними рейсами.

Всі, хто повертатиметься до України, проходитимуть медичну перевірку. В разі виявлення ознак коронавірусу, їх відправлять на обсервацію.

У Міністерстві освіти пояснили, що до 3 квітня навчальні заклади – від дошкільних до вищих – не працюватимуть.

Посадник Києва Віталій Кличко повідомив, що з 17 березня у місті не проводять культурні, спортивні, релігійні заходи з масовою участю громадян. Водночас працюватимуть про-

(Закінчення на стор. 5)

Громадські організації закликали Зеленського „припинити контакти із російськими найманцями“

Радіо Свобода

Ряд громадських організацій звернулися до Президента України Володимира Зеленського з вимогою припинити будь-які контакти з представниками незаконних збройних угруповань, які окупували частину Донбасу, та вести переговори з Росією як з державою-агресором.

„13 березня у ЗМІ з'явилася інформація про можливі домовленості щодо створення „консультативної ради“, в якій передбачено прямі переговори між маріонетковою владою окупованих Росією територій та Україною. Пізніше ідею створення такої ради, як платформи для спілкування із „представниками територій окремих районів Донецької і Луганської областей України“, підтвердив голова Офісу Президента Андрій Єрмак. Це серйозний крок у переговорному процесі, який потрібний Росії, але не нашій державі. Ми хочемо

нагадати владі, що на окупованих територіях немає жодних легітимних органів чи осіб, які можуть „представляти інтереси територій“ чи людей, що вимушені жити під окупацією. Це Росія окупувала український Крим і частину Донбасу“, – мовиться у повідомленні.

У зверненні наголошується, що саме Росія поширює неправдиву інформацію щодо того, що в Україні „не війна, а „внутрішній конфлікт“. „Будь-які спроби легітимізувати керованих Росією бойовиків як сторону у переговорному процесі ведуть до фактичного визнання цієї тези та зняття відповідальності із держави-агресора“, – йдеться у заяві.

Підписанти наголошують, що у такому випадку Україна може повторити шлях Молдови і Придністров'я.

„Громадянське суспільство не буде залишатися

(Закінчення на стор. 12)

Путін може залишитися до 2036 року

МОСКВА. – 17 березня Президент Росії Володимир Путін підписав указ про призначення дати так званого „загальноросійського голосування“ щодо внесення правок до Конституції країни, яке має відбутися 22 квітня.

Всі поправки до Конституції Росії будуть розглядатися пакетно – росіянам треба буде лише відповісти на питання: „Чи ви схвалюєте зміни до Конституції Російської Федерації?“.

11 березня законопроект обнулення президентських термінів В. Путіна односторонньо підтримала Державна дума Росії. 16 березня Конституційний суд Росії схвалив зміни до Основного закону. Поправки істотно розширюють повноваження президента. Конституційний суд вказав, що „положення, які вста-

(Закінчення на стор. 12)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Відбувся Марш патріотів

КИЇВ. – 14 березня Марш патріотів до Дня добровольця у Києві зібрав близько 5,000 осіб. Марш відбувся без порушень правопорядку. Хо́да розпочалася з Михайлівської площі, звідки учасники акції пройшли Хрещатиком до вулиці Банкової і Офісу Президента, де озвучили свої вимоги до влади. Активісти провели акцію просесту перед Посольством Росії у Києві. („Укрінформ“)

■ Оновлено персональний склад РНБО

КИЇВ. – 13 березня Президент України Володимир Зеленський змінив персональний склад Ради Національної Безпеки і Оборони України (РНБО). Президент ввів до РНБО тимчасово виконуючу обов'язки директора Державного бюро розслідувань Ірину Венедіктову, міністрів закордонних справ Дмитра Кулебу, оборони Андрія Тарана, фінансів Ігоря Уманського, Прем'єр-міністра Дениса Шмигала, а також затвердив у складі РНБО Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Вадима Пристайка. Цим же указом він вивів з РНБО колишніх прем'єра Олексія Гончарука, міністрів оборони Андрія Загороднюка, фінансів Оксану Маркарову та Генерального прокурора Руслана Рябошапку. („Укрінформ“)

■ Зросли ціни на авіоквитки

КИЇВ. – 15 березня голова Київського обласного територіального управління Антимонопольного комітету України Олексій Хмельницький повідомив, що почато розслідування через зростання цін „Міжнародної авіакомпанії України“ (МАУ) на авіоквитки. МАУ пояснила, що ціни на авіоквитки автоматично розраховує спеціальна система „Revenue Management System“. Ця система автоматично визначає вартість на тому чи іншому маршруті у відповідності до цілої низки показників. У компанії зазначили, що збільшення запитів на оформлення квитка система розцінює як підвищення попиту з відповідним корегуванням вартості. (Радіо Свобода)

■ Подорожчали алкоголь та тютюнові вироби

КИЇВ. – 3 лютого 2019 року по лютий 2020 року подорожчали пиво, вино, горілка та сигарети вітчизняного виробництва. Пиво піднялось у ціні у середньому на 11.1 відс., вина столові – на 3.5 відс., горілка – на 1.4 відс. Суттєвіше подорожчали тютюнові вироби. Сигарети з фільтром у лютому продавалися на 23.8 відс. дорожче, ніж роком раніше, без фільтру дорожче на 28.7 відс. („Укрінформ“)

■ Затримано угруповання наркоторговців

КИЇВ. – Служба безпеки України 15 березня блокувала діяльність транснаціонального організованого угруповання, яке спеціалізувалося на контрабанді та збуті оптових партій наркотичних засобів та психотропних речовин. Вартість виявленого у зловмисників товару на „чорному ринку“ становить майже 2.5 млн. грн. Учасники угруповання налагодили незаконне переправлення кокаїну, психотропу і канабісу з деяких країн Латинської Америки та Європи, організували у Києві підпільний „колцентр“ і з його допомогою займались незаконним одержанням грошей через проведення валютно-фінансових махінацій з реквізитами банківських карток жителів країн Євросоюзу та Африки. Під час 14 обшуків у квартирах, офісних приміщеннях та автомобілях співробітники СБУ вилучили велику кількість наркотичних засобів та психотропних речовин. Загалом правоохоронці затримали шістьох учасників угруповання. („Укрінформ“)

■ Амбулаторії стали до ладу

МАРІЮПІЛЬ. – 15 березня у місті відкрилися дві сучасні сімейні амбулаторії Центру первинної медичної допомоги. Тепер близько 50 тис. дорослих і маленьких мариупільців зможуть скористатися комфортними умовами нових установ. Закуплено сучасне обладнання, приміщення оснащені з урахуванням потреб людей з інвалідністю. Зокрема, тут діють кабінети для щеплень і забору аналіз. („Укрінформ“)

НЕЗАБУТНЄ

Пам'яті духівників – творців і захисників Карпатської України

Володимир Матейко

У житті кожного народу є події, які навічно вписалися золотою сторінкою в його історії. Такою подією є проголошення самостійною, незалежною державою невеличкої території України — Карпатської України (далі-КУ), 81-річницю якої святкуємо у березні. І чим далі у часі від цієї історичної події, тим більше усвідомлюємо мудрість, відважність та далекоглядність нашого карпато-українського народу. Адже 81 років тому вони зробили те, що маємо сьогодні — незалежну державу, а також утвердили ще тоді нинішні атрибути держави: назву, гімн „Ще не вмерла України“, прапор синьо-жовтий, мову українську та ін. За це славні будівники і захисники заслужили в наших серцях шану і добру пам'ять.

Слід особливо наголосити, що серед цих патріотів було дуже багато гречко-католицьких священиків, які підтримували протягом 20 років дії о. Августина Волошина, уряду Підкарпатської Русі та КУ. Греко-Католицька Церква КУ, особливо після призначення Апостольським Адміністратором Діонізія Няраді, виконувала роль захисника молоді держави аж до повної окупації КУ Угорщиною.

Гордістю закарпатських українців є священник доктор Августин Волошин, обраний Президентом Карпатської України. Тільки незалежна Україна достойно оцінила подвиг отця-патріота, помертню присвоївши йому звання Героя України. В Ужгороді відкритим пам'ятник, створено музей, споруджено надмогильний пам'ятник подружжю Волошиних на місці поховання дружини, як він заповідав. Його іменем названі вулиці та навчальні заклади. на вшанування світлої пам'яті полеглих захисників КУ на Хустщині створено меморіальний комплекс „Красне Поле“.

Життя і діяльність Президента КУ широко висвітлена в багатьох книжках і статтях. Останню книгу, присвячену пам'яті цієї великої людини, видало ужгородське видавництво „Гражда“ (автор-упорядник Володимир Матейко, рецензент – капелян АТО о. Іван Ісаєвич. В книзі зібрані спогади про о. Волошина від ще живих свідків, які виховувалися у сиротинці, спогади племінниці Емілії Дутко та професора Оксани Ганич, яка була присутня на відкритті Союзу КУ 1939 року та за два тижні до арешту в Празі зустрічалася з о.Волошином.

Висвітлена благодійність подружжя Волошиних. Подана повна слідча справа о. Волошина з московської Лефортовської в'язниці, що саме советські кати хотіли почути від Президента КУ. Беріївці підготували документ заднім числом, мовляв, „...як прем'єр-міністр уряду КУ прошу приєднати КУ до складу СРСР“. За це його кували, мучили але він не зрадив свій народ, не підписав цей документ. Політик-просвітитель свідомо прийняв муки і смерть.

Закарпатці також бережуть добру пам'ять про чотирьох священиків, яких було обрано до Союзу КУ – Юрія Станинця, Кирила Феделеша, Адальберта Довбака та Григорія Мойшу.

У списку українців, які намагались протистояти мадярському режимові, складеному 10 листопада 1938 року мадярськими спецслужбами, значились шість українських священиків: О.Хіра, В. Лар, С. Пап, Ю. Станинець, І. Булик і Д. Попович, які після окупації КУ усі були репресовані.

Отець Кирило Феделеш – відомий громадсько-політичний і культурно-релігійний діяч Закарпаття. Був одним з засновників „Просвіти“ 1920 року та її активним автором в українській періодиці Закарпаття. Брав участь у першому засіданні Союзу, де його обрали головою культурно-освітньої комісії. Як ворога Угорщини, спочатку ув'язнили в Іршавську в'язницю, а згодом переправили в концентраційний табір Вар'юлопош.

Отця Юрія Станинця вірниками села Вонігова Тячівського району обрали своїм депутатом до Союзу КУ. Він був їхнім улюбленим священиком. Знаний також як талановитий письменник. Друкувався у львівському „Вісникові“, празькому „Пробоем“.

Після мадярської окупації КУ влада переслідуваа його, був учасником „Ковнірського процесу“. В 1941 році відмовився співати угорський гімн, писати метричну книгу угорською мовою, військовий трибунал засудив його до тюремного ув'язнення.

Отець Адальберт Довбак був одним з гарячих прихильників отця А. Волошина і активним просвітянином, а також організатором Карпатської Січі на Міжгірщині. Посол до Союзу КУ.

Отець Григорій Мойш був обраний послом до Союзу КУ від румунської меншини краю.

Отець Зореслав (Степан Сабол) ЧСВВ, відомий український поет, капелян і медбрат, який урятував життя не одному захисникові КУ. Брав участь у боях з окупантом на Красному полі. Натхненними поязями підносив дух у людей, вселяв віру у перемогу. Був особистим сповідником о. Волошина, виховником майбутніх єпископів Т. Ромжі, І. Семедія, І. Маргітича. Тісно співпрацював і з Владикою Д. Няраді. Його ім'я і патріотизм були настільки відомі, що окупант негайно арештував поета-борця. Отець Зореслав залишив для нас поетичні збірки „Зі серцем у руках“ (Ужгород, 1933) і „Сонце й блакить“ (Ужгород 1936). Видавав релігійний місячник „Благовісник“. Підготована до видання третя збірка, „Блакитні ескадри“, присвячена трагедії КУ, згоріла у вогні в одному з монастирів Словащини, коли о. Зореслава переслідували радянські спецслужби.

Живе в нашому народі й пам'ять про першого Апостольського Адміністратора КУ єпископа Діонісія Нярадія, якого український патріотизм привів в наш край. Він прийшов сюди добровільно з Крижевацької ГК єпархії (Хорватія), щоб піклуватися про найбідніших людей 280 парафій КУ, які залишилися без єпископської опіки. 29 листопада 1938 року Хуст зустрів єпископа, а 4 грудня він відслужив Службу Божу „за самостійну Карпатську Україну, за її народ, за владу і за добро – щоб були всі за одно“. На жаль, період діяльності єпископа був короткий, після окупації КУ зазнав брутальних принижень. Перед будинком владики було споруджено дві шибениці, на яких, похвалялися мадяри, буде повішено о.Волошина і владика Діонізія. Тільки завдяки Нунцієві в Будапешті удалося єпископові та його секретареві о. Степанові Решетиліві виїхати до Риму.

Отець Карло Купар, парох села Грушева (Тячівщина) навіки залишився у пам'яті земляків як мученик. Роз'яснював вірникам необхідність побудови своєї власної держави, був активним просвітянином. Закликав до єдності всі українські партії. 19 березня 1939 року в село прибула група мадярських військових. Вивантажили три кулемети і оточили храм, у якому відправлялася Літургія. Увірвалися до храму, здерли з о.Карла ризи і, як злочинця, вивели з храму, разом з директором школи Василем Неболю та кинули в авто. 11 місяців дружина розшукувала чоловіка. Нарешті стало відомо, що о. Купара і п'ятьох січовиків з Трибушан було без суду і слідства по-звірячому закатовано...

Отець Степан Пап також належив до самовідданих патріотів краю. Страждав разом зі своїм народом від угорського ярма, боровся за визволення та побудову власної держави. Поглиблював духовне життя вірних. Видав підручник з історії релігії, у Празі виготовив вісім грамофонних платівок з церковними піснями. А найвизначнішою працею його є „Історія Закарпаття“, в якій стверджує, що найперше християнство в Україні було прийнято в Закарпатті. Був також автором брошури „Обвинувачую Мадярщину“, видану в 1941 році, в якій подано 68 пунктів злочинів, здійснених мадярами при окупації КУ. У 1952 році мадярський військовий трибунал засудив о. Папа до 12 років тюремного ув'язнення за належність до групи студентів, які збройним шляхом хотіли відновити КУ. Ув'язнення відбував у найжорстокішій в'язниці Угорщині у м. Вац.

Отець Василь Лар культурно-освітній і релігійний діяч Закарпаття. Як душпастир у селі Верхні

(Закінчення на стор. 16)

ІНТЕРВ'Ю: Американський економіст Адріян Сливоцький про потенціал українців

Галина Терещук
Радіо Свобода

Американський економіст українського походження Адріян Сливоцький – автор світових бестселерів із питань стратегічного управління „Чи є ваш бізнес цифровим?“, „Зразки отримання прибутків“, „Зона прибутку“, „Міграція капіталу“, а „Давид перемагає“ вийшла спершу українською мовою, а не англійською. Фахівець сучасного менеджменту А. Сливоцький входить у перелік найкращих бізнес-консультантів. Він здобував освіту у Гарвардській юридичній школі та Гарвардській школі бізнесу, читає лекції в Українському Католицькому Університеті. Недавно А. Сливоцький дав інтерв'ю для Радіо Свобода, яке було видане 5 березня.

Українці не вміють використовувати свій потенціал, говорив ще понад 100 років тому Митрополит Греко-Католицької Церкви Андрей Шептицький, який зумів об'єднати українців у кооперативи і навчив їх підприємництва. А духовність, освіту, інтелект, продуктивність називав капіталом. Чи навчилися українці використовувати свій потенціал? Чи засади митрополита, який вмів вести підприємницьку діяльність, досі актуальні?

Українці починають використовувати свій потенціал. Назву кілька вартісних і важливих виявів. Перше, це розвиток „автосорсинг“ індустрії, яка сьогодні творить понад 100 тис. високоякісних робочих місць. Це мале чудо, тому що ніхто не допомагав розвинути галузь, вона постала самотужки. Одна з основних засад Митрополита Шептицького – це економічний розвиток знизу догори. Ця галузь допомогла багатьом молодим людям суттєво поліпшити свої технічні знання і навички, змусила їх вивчати англійську мову. Це один із важливих виявів цього потенціалу і його використання.

Друга галузь значно молодша, яка зростає і має навіть більший потенціал. В Україні система побудована так, щоб не допомагати „стартапам“ – молодим технічним підприємствам. 9-11 років тому молоді люди розпочинали світового масштабу підприємства, їх є десятки, а ми потребуємо їх тисячі. І це є знову за засадами митрополита, бо ніхто не очікував зовнішній капітал і це економічний розвиток знизу догори. Наразі це невеликі двигуни економічного розвитку, з огляду на чисельність населення в Україні. Однак це показує важливі речі: духовність, освіту, інтелект, продуктивність. Що стартапи навчилися? Працювати за дуже низькі кошти, бо тут ринок ще не масштабний, те, що вони повинні діяти глобально, працювати в таких осередках, як у США, де є доступ до ідей, покупців і, коли буде потрібно, до капіталу. Тішусь, що молоді люди довели, що це є можливо.

Ще є третій вияв. За останні 15 років в Україні створився прошарок малих і середньомасштабних бізнесів – у виробництві, роздрібній торгівлі. Студенти надто мало знають про стартапи, ми всі мало знаємо і про цю групу середньомасштабних підприємств, але вона існує з ініціативи людей. Наше завдання – вивчити це і зрозуміти, прискорити цю еволюцію.

Ваші книжки популярні серед українців. А „Давид перемагає: Дисципліна неспівмірної перемоги“ спершу вийшла українською мовою і згодом очікуємо англійською. Чому так?

Я вже кілька років тут працюю і навчаю студентів. Прошу всіх – вивчайте англійську мову досконало: писати, читати, розмовляти. Це дуже важко, але у цьому є колосальний успіх. Зростає число, тих, хто вивчає мову, вдосконалює її, але ми в перехідному періоді. Більшість усе ж ще не володіє добре англійською. Ця книжка написана для них. Я закликаю їх не лише вивчити англійську, але досконало нею володіти. Але це група від 16 до 30 років перебуває у перехідному етапі, їхнє знання

Адріян Сливоцький (Фото:Галина Терещук, Радіо Свобода)

англійською покращується, але їхня рідна мова українська і тому книжка написана українською мовою, щоб мотивувати їх вивчити англійську. Для мене найважливіша та частина суспільства, якій від 16 до 30-31 років, яка виросла у постсоветський час і мислить по-іншому. Вони не бачать стільки бар'єрів, як інші.

Ви кажете, що покладаєте надію на тих, кому 16-31 рік. Але маємо таку частину в українському суспільстві людей, яким поза 30 до 42-43 років, чий батьки у 90-роках виїхали на заробітки за кордон і ці люди звикли, що їм мають допомогти фінансово батьки, що зобов'язані, десь звикли до слова „дай“. Чи таке покоління може собі дати самостійно раду у сучасних викликах?

Абсолютно. Це наслідок не лише український, але загалом советський. Якщо у США, у Нью-Йорку, зустрічаєш людей цього віку, що виростили у радянській системі, у них мислення однакове, як в українців, та інших народів. Чи можна цих людей залучити до цього економічного розвитку? Так. Чим більше зростає і поширюється ділянка автосорсинг і стартапів, люди почнуть частіше запитувати себе, як вони можуть брати участь у цьому економічному процесі. Перший двигун творення середнього класу – це автосорсинг, наступний – стартапи, третій – торгівля, тобто підприємства середнього рівня. Але чим швидше дві перші галузі будуть зростати, показувати, що ви можете виробити свої технологічні навички, вивчити англійську, навчитися продавати чи керувати проєктами, займатися маркетингом, тоді успіх притягатиме людей. Бо від того залежить ваше майбутнє.

У США 1.1 млн. студентів зі світу. З них третина – з Китаю, 180 тис. – з Індії. Південна Корея, яка має населення на 15 відс. більше, ніж Україна, відсилає у США 58 тис. своїх молодих людей на навчання. А з України у США навчаються 1,900 студентів. Чому я про це говорю? Це стратегія країн, які хочуть економічно піднятися. Є подвійна стратегія: навчаймося у найкращих університетах і екосистемах. 90 відс. студентів повертаються. Бо не кожен може отримати візу на працю. 10 відс. залишаються і це є дуже потрібна мережа для країни. Україна цього ще не використала.

Стенфордський університет, Гарвардський, Університет Чикаго, Техніон та інші це не тільки університети, це екосистеми, які є побудовані і зорганізовані, щоб уможливити творення нових підприємств. Це найкращий, найшвидший і найбільш економічний спосіб, щоб здобути знання і привезти сюди. А ті що залишаються, відіграють дуже важливу роль. Молода жінка з України закін-

(Закінчення на стор. 17)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Нелегально вивозять медичні маски

КИЇВ. – За вихідні дні 14-15 березня митники завадили вивезенню з України майже 130 тис. медичних масок. Їх тепер везуть в схованках, ховають під одягом, називають іншими термінами, просто забивають весь салон машини. Митниця завадила вивезенню з України медичних масок в Ягодині, Шегинях, Раві-Руській. На Херсонському летовищі зупинили вивіз 21 тис. масок, які могли полетіти в Ізраїль. Медичні маски входять до переліку тимчасово обмежених урядом для експорту засобів протиепідемічного призначення. (Радіо Свобода)

■ Залізниця повертатиме вартість квитків

КИЇВ. – „Укрзалізниця“ повертатиме пасажирам повну вартість квитків на скасовані міжнародні потяги без стягнення додаткових зборів. Для цього потрібно звернутися у будь-яку залізничну касу. Квитки придбані через інтернет повертаються через онлайн-сервіси. („Українська правда“)

■ Червоний Хрест відвідає полонених

КИЇВ. – Представники Міжнародного комітету Червоного Хреста отримають доступ до українських полонених, яких незаконно утримують на території окремих районів Донецької та Луганської областей (ОРДЛО). Така домовленість була досягнута на зустрічі Тристоронньої контактної групи (ТКГ) в Мінську, повідомив керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак. Один з пунктів протоколу останнього засідання ТКГ стосується звільнення українських громадян, утримуваних на непідконтрольних територіях. До місць, де вони перебувають, буде допущений Червоний Хрест, – сказав керівник Офісу Президента. А. Єрмак зазначив, що вирішив взяти участь у засіданні ТКГ через те, що протягом трьох місяців багато з домовленостей, яких досягли президенти під час Паризького саміту, не було виконано. („Укрінформ“)

■ Медикам подвоять платню

КИЇВ. – Медичні працівники, які працюватимуть над ліквідацією епідемії коронавірусу, будуть отримувати надбавки до заробітної платні в розмірі до 200 відс. Про це повідомив 16 березня голова Комітету Верховної Ради з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Михайло Радучький. 13 березня Міністер охорони здоров'я Ілля Ємець представив народним депутатам та представникам профільних відомств проєкт закону, що підвищить ефективність боротьби з коронавірусом, а також передбачає плян дій при кризових ситуаціях щодо запобігання поширенню епідемії. („Укрінформ“)

■ Торгували зброєю з Криму

БАХМУТ, Донецька область. – 16 березня поліція та Служба безпеки України знешкодили організовану злочинну групу торговців зброєю і затримали п'ятьох жителів Бахмутського району, які продавали зброю для організації масових заворушень у Києві. За даними правоохоронців, у лютому поліція вийшла на чоловіка, який підшукував покупців на вогнепальну зброю. Було встановлено, що 44-річний зловмисник причетний до бойовиків та є організатором злочинної групи, яка налагодила торгівлю зброєю, боєприпасами і вибухівкою зі схрону, який облаштували в 2014 році для проведення диверсій. Зокрема, там була зброя, викрадена бойовиками з військових частин під час анексії Криму в 2014 році. Правоохоронці провели чотири етапи оперативної закупівлі зброї на суму близько 100 тис. грн. Серед іншого, було придбано три автомати Калашникова, два з яких належали військовим частинам в Криму, а ще один завезений з Росії. („Укрінформ“)

■ Зникли в морі рибалки

БЕРДЯНСЬК, Запорізька область. – 14 березня троє рибалок на дерев'яному баркасі вийшли в Озівське море поблизу санаторію „Бердянськ“ та у встановлений час не повернулись на берег. 15 березня рятувальники на гелікоптері завершили обстеження моря. Зниклих рибалок знайти не вдалося. („Укрінформ“)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Помер колишній президент Єгипту

КАЇР. — Госні Мубарак, 91-літній колишній президент Єгипту, котрий впродовж близько 30 літ був символом стабільної автократії на Середньому Сході, помер 25 лютого. Він був вірним союзником США, заборолом проти ісламського екстремізму і охоронцем миру між Єгиптом та Ізраїлем, але був змушений зректися влади в 2011 році під час „Арабської весни“, коли сотні тисяч демонстрантів протестували проти його влади. Його відхід, однак, довів країну в стан анархії та невпевності, коли роками точилася боротьба між військовими колами та „Мусульманським братством“, яке він заборонив. Президент Єгипту Абдель Фатаг ель-Сісі прийшов до влади в 2014 році після військового перевороту, який усунув першого вільно вибраного президента країни та скоротив деякі реформи, здобуті під час повстання в 2001 році. Президент А. ель-Сісі висловив співчуття родині й хвалив військову службу Г. Мубарака на пості головнокомандувача військово-повітряних сил країни під час війни з Ізраїлем в 1973 році, але не згадав його майже 30-літню владу на пості президента чисельно найбільшої арабської країни. Прем'єр-міністр Ізраїля Беніямін Нетанягу висловив „глибокий жаль“ з приводу смерті Г. Мубарака, назвавши його своїм „особистим приятелем“. („Associated Press“)

■ Польща судитиме за привласнення майна

ВРОЦЛАВ, Польща. — Прокуратора в Польщі висунула звинувачення 10-ом особам за привласнення майже 10 млн. злотих (780 тис. дол.) грошми й товаром від місцевого відділу польського Червоного Хреста. Чотири з них є колишніми членами правлячої партії „Закон і Справедливість“, між ними колишній директор вроцлавського відділу Червоного Хреста та його заступник. Прокурори у Вроцлаві повідомили 12 лютого, що звинувачені продавали одяг з публічних харитативних збірок в 2014-2017 роках і затримували собі доходи. Підсудні можуть отримати вироки до 10 років тюрми. („Associated Press“)

■ Почали випробовувати вакцину на вірус

СІЕТЛ, Вашингтон. — Дослідники США розпочали 16 березня перші випробовування експериментальної вакцини проти коронавірусу. Науковці при Вашингтонському дослідному інституті „Kaiser Permanente“ ввели вакцину 45-ом здоровим добровольцям. Вакцина має дві дози; друга буде дана за місяць. Учасники, віком 18-55 років, отримають по 100 дол. за кожну візиту до клініки під час цих дослідів. Д-р Ентоні Фавчі з Національних Інститутів Здоров'я США перестеріг, що навіть якщо досліді дадуть добрі результати, то все таки вакцина для населення країни не буде готовою швидше, ніж за рік. Він підкреслив, що цю вакцину розробили за рекордно коротким період часу – тільки через 65 днів після того, як китайські вчені оприлюднили генетичний код цього вірусу. Десятки інших дослідних груп намагаються якнайшвидше знайти вакцину проти коронавірусу, який Всесвітня Організація Охорони Здоров'я 11 березня оголосила пандемією, бо від нього вже заразилося понад 198 тис. осіб у світі, а померло понад 6,500. („Associated Press“)

■ Розпочався перепис населення США

ВАШІНГТОН. — Бюро Перепису Населення США офіційно вислало формуляри 12 березня для виконання запитника. Процес виконання не повинен забрати людям більше 10 хвилин. Бюро плянує почислити 330 млн. осіб, котрі проживають в країні на 140 млн. господарствах. Перепис 2020 року є першим, в якому більшість людей заохочується виконати запитник на комп'ютері. Однак ті, що бажають, можуть відповісти на папері або телефоном. Перепис населення проходить у США кожне десятиліття від 1790 року. Висліди перепису вирішують скільки конгресових місць кожний стейт дістає та як буде розподілено 1.5 трлн. дол. федеральних витрат. У травні працівники бюро почнуть особисто відвідувати доми, які не відповіли на присланий їм запитник. („Associated Press“)

АКТУАЛЬНЕ

Президент підписав закон про середню освіту

Левко Хмельковський

13 березня російські інформаційні джерела підняли тривогу: „Президент України Володимир Зеленський підписав закон, який ліквідує в Україні російськомовні школи з вересня 2020 року“. Знову почався лемент про „русофобію в Україні“.

Так, Президент В. Зеленський підписав закон „Про повну загальну середню освіту“, який Верховна Рада ухвалила ще 16 січня цього року. Закон спрямований на виконання освітньої реформи, що була започаткована у 2017 році. З ухваленням цього Закону Україна виконала останню рекомендацію Венеціанської комісії щодо Закону „Про освіту“ від 5 вересня 2017 року в частині здобуття освіти особами, що належать до національних меншин.

Закон запроваджує три мовні моделі для здобуття освіти в закладах середньої освіти.

Перша модель передбачена для корінних народів України, що не проживають у мовному середовищі своєї мови та не мають держави, яка цю мову захищала б та розвивала. Насамперед йдеться про кримських татар. У цьому випадку навчання відбуватиметься мовою корінного народу разом із ґрунтовним вивченням української мови.

Друга модель – для шкіл з навчанням мовою

національних меншин, мови яких належать до мов Євросоюзу. Залежно від мовної групи та мовного середовища проживання, використання цієї моделі може бути різне, але основи такі: поряд з вивченням державної мови у початковій школі навчання відбуватиметься материнською мовою з поступовим збільшенням навчання державною мовою.

Третя модель діятиме для решти національних громад України. Вона стосується меншин, мови яких належить до однієї з українською мовної сім'ї, а також що проживають переважно в середовищі власної мови (наприклад, російської). У цьому випадку початкова школа також буде мовою меншини разом із вивченням української, а з 5-ої класи не менше 80 відс. навчального часу викладатимуть державною мовою.

Отже, марно намагаються в Росії створити уявлення про переслідування в Україні корінних росіян. Навпаки, їхнім дітям створено полегшення на початку шкільного навчання з поступовим вивченням державної мови, без якої їм важко буде у дальшому навчанні та професійній діяльності. Варто нагадати, що в Росії, де проживає 2 млн. українців, немає жодної української школи.

За матеріалами Прес-служби президента України.

У Мінську відбулося...

(Закінчення зі стор. 1)

які сьогодні створювали б правове поле для визнання представників ОРДЛО (Окремі райони Донецької та Луганської областей).

Радник секретаря Ради Національної Безпеки і Оборони (РНБО) Сергій Сивохо 12 березня ініціював у Києві захід під назвою „Національна платформа примирення і єдності“ з метою „порозуміння з другою стороною громадянського конфлікту на Донбасі“. Під час презентації представники Національного корпусу почали суперечку з С. Сивохою, вдарили його у спину й він впав на підлогу. Столична поліція відкрила провадження після подій під час презентації Національної платформи примирення і єдності, до відділку доставили 15 осіб.

12 березня Національний корпус направив до Служби безпеки України повідомлення про вчинення державної зради С. Сивохо. У Нацкорпусі вважають, що подібне формулювання є не лише помилковим, але й протизаконним. В організації нагадують, що відповідно до закону, окремі райони Донецької та Луганської областей є тимчасово окупованою територією України, в межах якої збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють загальну контролю. Будь-які спроби „налагодження діалогу“ з представниками окупаційних адміністрацій та особами, які сприяють незаконній окупації території України, є державною зрадою та посяганням на територіальну цілісність і недоторканість України.

Зокрема, зазначається, що „зусиллями С. Сивохо та інших осіб в Україні, Російській Федерації та на міжнародному рівні може виникнути уявлення про те, що збройна агресія з боку Росії є насправді внутрішнім громадянським конфліктом“.

12 березня Секретар РНБО Олексій Данілов заявив, що С. Сивохо не уповноважений представляти позицію РНБО з будь-яких питань – ситуації на тимчасово окупованих територіях, реінтеграції, пенсій, соціальних виплат чи будь-яких інших.

13 березня представники політичної партії „Слуга народу“ заявили про неприпустимість участі представників ОРДЛО у переговорах України з Росією у рамках ТКГ.

14 березня Український кризовий медіа-центр, „Детектор медіа“, „Українська призма“, Центр медіа-реформи, „Інтерньюз-Україна“, Інститут масової інформації та Аналітична платформа стратегічних

комунікацій „Франція-Україна“ виступили із заявою щодо неприпустимості прямих переговорів України з бойовиками на Донбасі. Громадські організації переконані, що це не відповідає Конституції та законам України, бо саме Росія здійснює тимчасову окупацію територій України в Донецькій та Луганській областях.

„Ми вимагаємо від Президента України Володимира Зеленського негайно відмовитися від ідеї створення Консультативної ради у згаданому форматі, доручити переговорникам від України діяти виключно в правовому полі і в рамках їх повноважень та унеможливити в подальшому здійснення кроків, які збурюють громадянське суспільство України, віддаляють Україну від встановлення миру, протирічать діючому законодавству та національним інтересам України“, – заявили громадські організації.

14 березня А. Єрмак запевнив народних депутатів з фракції „Слуга народу“, що в мінському процесі Україна не перейде „червоні лінії“. Стороною переговорів була і залишається Російська Федерація. З ватажками бойовиків переговори ніхто не веде і вести не збирається. Формат перемовин ТКГ у Мінську у складі представників України, Російської Федерації та ОБСЄ залишається незмінним.

Мінські домовленості є єдиним документом, який нині існує в мирному процесі і який був підписаний Україною та підтриманий міжнародними партнерами, зокрема через запровадження на його основі санкцій щодо агресора. Водночас А. Єрмак зауважив, що мінські документи, які були підписані попереднім українським Президентом Петром Порошенком, містять умову, що Україна повинна погодити низку положень конституційної реформи, зокрема в частині децентралізації, та питання, що стосуються місцевих виборів, з представниками окремих районів Донецької та Луганської областей, і впродовж усіх років на зустрічах ТКГ були присутні представники цих районів, з якими влада говорити не збиралася й не збирається.

„Щоб продовжити рухатися в Мінському процесі, але не вступати в прямі перемовини з представниками так званих „ЛНР“ і „ДНР“, розглядається можливість створення Консультативної ради з участю внутрішньо переміщених осіб, які могли б доносити свою позицію і в рамках ТКГ, і в Нормандському форматі“, – зауважив А. Єрмак. Це мають бути виключно знані та авторитетні на Донбасі люди з проукраїнською позицією.

„Укрінформ“

ЗАЯВИ

Росія повинна нести відповідальність за військові злочини в Україні

14 березня до „Свободи“ надійшла заява Світового Конгресу Українців щодо Тристоронньої Контактної Групи.

11 березня 2020 року Тристороння Контактна Група (ТКГ) в складі представників України, Росії та Організації з Безпеки і Співробітництва в Європі (ОБСЕ) підписала рішення, яким пропонує створити Консультативну раду, де Росія як сторона мирних переговорів замінюється „представниками ОРДЛО“ – фактично, представниками контрольованих Росією терористичних організацій, так званими ДНР/ЛНР.

Світовий Конгрес Українців (СКУ) закликає президента України та Верховну Раду України відхилити ці пропозиції. Згода на такі умови легітимізує російську риторику щодо „внутрішнього конфлікту в Україні“ та перетворить Росію з агресора на „спостерігача“, а згодом, можливо, і на „миротворця“. Незважаючи на ніби „дорадчий“ статус утворюваної Консультативної ради, це є кроком до легалізації російської окупаційної влади – як в українській правовій сфері, так і перед міжнародною спільнотою. Схожу стратегію Росія використовувала в інших зонах заморожених конфліктів, які вона створювала в різних регіонах світу.

Згода України на прямі переговори з лідерами

контрольованих Росією терористичних організацій „ДНР“ та „ЛНР“ легітимізує російську окупацію регіону. Більше того, це матиме непоправні наслідки для суверенітету України та втримання міжнародних санкцій щодо Росії.

У разі затвердження 25 березня, ці домовленості означатимуть здачу українських національних інтересів і звільнення Росії від відповідальності за війну на Донбасі та за злочини, вчинені проти українського народу. Україні потрібен мир, але не будь-якою ціною. Україна повинна продовжувати вимагати від Росії припинення війни та деокупації Донецької та Луганської областей, а також Криму.

СКУ поділяє стурбованість світової української спільноти та дотримується чіткої та однозначної позиції про неприпустимість прямих перемовин з лідерами підконтрольних Росії терористичних організацій. Росія як держава-агресор несе повну відповідальність за війну на Донбасі і деокупацію суверенної української території Донбасу та Автономної Республіки Крим, а також відбудову зруйнованого війною регіону.

Закликаємо президента України та Верховну Раду не допустити реалізації пропозицій ТКГ, які суперечать національним інтересам України та українського народу.

Росія була і є агресором – не можна надати Росії роль посередника

Союз Українських Організацій Австралії 15 березня видав наступну заяву.

Союз Українських Організацій Австралії (СУОА) надзвичайно занепокоєний рішенням про створення Консультативної ради в межах політичної Тристоронньої Контактної Групи з урегулювання конфлікту на Донбасі, в яку увійдуть на рівних правах представники України та так званих Донецької і Луганської народних республік (ОРДЛО), які фактично є російськими терористичними організаціями. Та на рівних засідати з представниками України, Росії, Німеччини і Франції бути за одним столом переговорів.

У президента України зараз є можливість проявити лідерство та спростувати і відкинути цю пропозицію, а не перетинати червоні лінії, які за його згодою не перетинатимуться, та показати сильне національне провідництво.

Це неприйнятне становище.

Ця пропозиція підриває територіальний суверенітет України, надаючи статус російським терористичним організаціям і знімає будь-яку відповідальність з Росії, що чоботами топче український ґрунт, окупує Донбас і Автономну Республіку Крим.

Росія – агресор, повинна бути приведена до відповідальності і це потрібно враховувати, надаючи їй статус спостерігача або посередника.

Україна втратила занадто багато життів у встановленні свого територіального суверенітету і незалежності, щоб дозволити це зруйнувати.

Коронавірус в Україні

(Закінчення зі стор. 1)

дуктові та господарські магазини, аптеки, автозаправки, банки та банкомати. Перший заступник київського міського голови Микола Поворозник заявив, що поки обмеження сполучення Києва з іншими містами мають рекомендаційний характер. Обов'язкового характеру вони можуть набути лише після відповідних рішень уряду, який вирішує питання зупинки руху міжміських автобусів та потягів.

Посадник Львова Андрій Садовий заявив, що на час карантину міська влада рекомендує роботодавцям організувати дистанційну роботу для працівників старше 55 років та осіб, які мають хронічні захворювання. А. Садовий порадив львів'янам максимально утриматись від користування громадським транспортом, краще ходити пішки.

Аргумент, що „ми хочемо миру, і ми можемо рухатися далі“ – це прагнення і бажанням всіх, а не тільки тих, хто домовився про цю неприйнятну позицію. Однак, це не може і не повинно бути досягнуто шляхом капітуляцій.

Коли вживається аргумент, що жодних рішень ще не прийнято, що будується платформа, тоді будь-яка платформа мусить мати сильний фундамент.

У схемі даної пропозиції ця платформа зовсім не має місця міцної суттєвої підстави.

У реальному світі політики мають відстоювати на першому місці принципи і цінності, що є правильними та боротися за правду щоб знищити зло.

Фундамент будований на принципах коли „яка різниця“ або „рішення в цій справі необхідні і можливі“ лише зменшують національні зобов'язання та є ознаками національної слабкості.

СУОА підтримує заяву Світового Конгресу Українців (СКУ), що рішення Тристоронньої Контактної Групи є недопустимим і неприйнятним, бо воно позбавляє Росію, як агресора, будь-якої відповідальності за війну.

Лідери Франції і Німеччини також повинні стояти на своїй позиції і не перетинати ці ідентифіковані червоні лінії.

Росія є агресором і повинна нести відповідальність.

У ці важкі часи коронавірусу, де вся увага скерована на позбавлення вірусу, міжнародне співтовариство не повинно дозволити цій пропозиції побачити світло дня і повинно її категорично відкинути.

Карантину для шкіл у Харкові 12 березня не запроваджували, як пояснила директорка департаменту освіти міста Ольга Деменко, через ухвалення відповідного рішення урядом. 13 березня посадник Харкова Геннадій Кернес назвав необґрунтованим відправлення на карантину 200 тис. школярів у місті.

„Це зроблено центральною владою без будь-яких консультацій з органами місцевого самоврядування“, – повідомив він. Втім рішення уряду Г. Кернес так підкорився, карантину запровадили і з 16 березня по 3 квітня харківські школи мають працювати лише у режимі дистанційного навчання.

Контрольні пункти „Чонгар“, „Чаплинка“ і „Каланчак“ на адмінкордоні з окупованим Росією Кримом працюють у звичному режимі, повідомив помічник начальника Херсонського прикордонного загону Іван Шевцов. Динаміка перетину адмінкордону в обох напрямках у зв'язку з карантинною загалом не змінилася.

АМЕРИКА І СВІТ

■ США обмежили подорожі з Європи

ВАШІНГТОН. — Президент США Дональд Трамп оголосив 11 березня, що він різко обмежує пасажирські подорожі з 26-ох європейських країн до США, щоб запобігти розповсюдженню коронавірусу. У рідкісному зверненні з Овального бюро до нації, президент сказав, що обмеження набирають сили 13 березня. Вони не стосуються легальних постійних жителів і безпосередніх родин громадян США, а також будуть зроблені винятки для американців, котрі пройдуть відповідне обстеження. Для більшості людей коронавірус спричинить лиш легкі або помірковані симптоми, такі як гарячку чи кашель. Але для деяких осіб, особливо для старших і тим які вже мають існуючі проблеми із здоров'ям, він може спричинити поважніші недуги, включно з запаленням легенів. Велика більшість людей одужує від нового вірусу. Згідно з Всесвітньою Організацією Охорони Здоров'я, люди з легким захворюванням одужують впродовж двох тижнів, а з поважнішою – від трьох до шістьох тижнів. Конгресовий лікар д-р Браєн Монеген сказав, що в США може бути 70 млн. -100 млн. випадків коронавірусу. („Associated Press“)

■ Канада закриває кордони негромадянам

ТОРОНТО. — Прем'єр-міністр Канади Джастін Трудю оголосив 16 березня, що через коронавірус Канада закриває свої кордони для всіх осіб, які не є громадянами, не є американцями, або не є постійними мешканцями країни. Ті особи, які прибудуть в Канаду, мусять самоізолюватися на 14 днів після свого приїзду. Прем'єр говорив перед своєю резиденцією, де він перебуває в самоізоляції після того як виявилось, що його дружина має коронавірус. Дж. Трудю сказав, що він останніми днями розмовляв з Президентом США Дональдом Трампом. Пояснюючи, чому для американців зроблено виняток, прем'єр сказав: „Ми визнаємо рівень інтеграції наших двох економік“. США є найбільшим торговельним партнером Канади, приймаючи 75 відс. канадського експорту. („Associated Press“)

■ Бельгійці боронять свою параду

АЛЬСТ, Бельгія. — Бельгійське місто Альст кожного року має свій карнавал. Під час паради виступають карикатури ортодоксальних євреїв з величезними хутряними шапками, довгими штучними носами та в костюмах мурашок. Ізраїль, єврейські групи і Прем'єр Бельгії Софія Шілмес були серед тих, котрі засудили ці карикатури на параді 23 лютого, як антисемітські. Але мешканці міста виступили в обороні своєї паради. Представник міста Пітер ван ден Босче сказав для BBC, що „це є наш гумор, просто розвага“. Місто Альст розташоване за 19 миль від Брюсселю, центру Європейського Союзу. За подібну параду минулого року культурно-освітня агенція ООН ЮНЕСКО викреслила Альст з списку міст світової культурної спадщини. Цього року ЮНЕСКО також стала причиною сатири під час паради. П. ван де Босче сказав, що темами карнавалу є світові події в очах мешканців міста. (BBC)

■ Китай ув'язнив активіста

ПЕКІН. — Китайська влада заарештувала Ху Жйонга, визначного борця за людські права. Про це повідомили 17 лютого приятелі Х. Жйонга, видатного науковця в ділянці права. Вони сказали агенції новин „Ройтерс“, що Х. Жйонг був на зібранні при кінці минулого року в південному місті Цямен, де дискусія зосереджувалася над людськими правами в Китаї. Х. Жйонг є довголітнім активістом руху за юридичні й легальні реформи. У 2012 році він заснував Рух нових громадян, який закликав високопосадовців виявити свої багатства. Він був засуджений в 2014 року до чотирьох років ув'язнення за свою працю з цим рухом. Минулого місяця на інтернет-сторінці цього руху, яка є заблокована в Китаї, Х. Жйонг виступив з вимогою до Президента Хі Цінпінга, щоб він залишив посаду через невміння дати собі раду з кризою коронавірусу. Він також критикував урядові обмеження, накладені на китайські засоби масової інформації, особливо щодо вісток про епідемію коронавірусу, яка зосереджувалась у Вугані. („Reuters“)

Що було не так з урядом?

Все, здавалося ж, іде добре з „новими обличчями“ в уряді, зокрема з особою Прем'єра Олексія Гончарука. За неповні сім місяців діяльності на конті цього складу Кабінету Міністрів набралася досить довга низка позитивних починань і навіть певних досягнень. Експертні середовища визнають, що уряд О. Гончарука ефективно співпрацював з Верховною Радою і сам був ініціатором важливих законопроектів, в тому числі – в напрямку євроінтеграції. Незаперечною прогресу було досягнуто в галузі управління державною власністю, зокрема спрощено процедури приватизації та скасовано перелік підприємств, котрі раніше приватизації не підлягали. Тривала реформа децентралізації: було створено 95 нових об'єднаних територіальних громад. Похвали заслуговують кроки до отримання Україною „Промислового безвізу“ та нові закони, що спрощують митні процеси. Запровадження національної електронної транзитної системи дозволить Україні приєднатися до єдиної електронної мережі 35 країн Європи. Для експортерів та імпортерів це означає, що з однією митною декларацією вони зможуть перевозити товари через усі країни цього регіону й не оформлювати їх щоразу при перетині кордону. Як відомо, уряд практично розпочав земельну реформу, хоч до її завершення ще треба часу і набагато більшої державницької мудрості. Нарешті, що дуже важливо, уряд О. Гончарука влаштував закордонних інвесторів, і цьому активно сприяли антиолігархічні зусилля Генерального прокурора Руслана Рябошапки.

Словом, уряд набував доброї творчої інерції, і підтримана парламентом річна програма дій надавала прем'єрові шанс до кінця року відзвітувати ще переконливішими результатами.

Й от – на тобі: 4 березня Президент Володимир Зеленський, виступаючи у Верховній Раді, метав громи і блискавки на адресу прем'єра О. Гончарука, якого ж сам так наполегливо рекомендував на цей пост. І вже звучала суцільна критика: недовиконаний бюджет, спад промислового виробництва, неясності в питаннях пенсій та нових тарифів за комунальні послуги, заборгованість платень для шахтарів. Все не так, все зле! Було-було добре – і раптом стало зле?

Цю зміну у наставленні до уряду дехто пояснює особистою образою В. Зеленського на О. Гончарука. Річ у тім, що 15 січня в інтернеті з'явилися аудіозаписи з урядової наради, під час якої прем'єр неfortunно обмовився, що президент – „повний профан в економіці“. Звісно, В. Зеленському це дуже не сподобалося, він дуже чутливий до власних рейтингів, а вони негайно поповзли вниз. Однак, причини, швидше за все, – набагато глибші. Незалежні економічні оглядачі припускають, що відхід уряду О. Гончарука спричинений його виразно антиолігархічним рішенням замінити керівників компанії „Центроенерго“ і трьох „Обленерго“.

Під час згаданого виступу в парляменті В. Зеленський запропонував обрати прем'єр-міністром Дениса Шмигала, і „слуги народу“ в момент ока проголосували „за“. Новий прем'єр, кажуть, технократ і в політику не лізтиме. Ой-ой! А його обурлива для всього свідомого українства заява, що треба негайно подавати дніпровську воду в окупований Росією Крим – хіба це не політика? Тим часом відомо, що вода потрібна саме російським військовим базам. „Неполітичний“ прем'єр боїться, бач, аби окупанти української землі не поздохали без української води? Ні, даремно з першого ж дня до Д. Шмигала приліпилося прізвисько – „другий Азаров“.

Тому очікування в суспільстві – тривожні. Наприклад, політичний аналітик Олександр Палій вважає, що заміна уряду – це повернення олігархату до влади. Серед нових міністрів стало більше людей Коломойського й Ахметова.

Якщо це так, то хіба можна чекати припливу інвестицій в Україну? Та навіть співпраця України з Міжнародним валютним фондом, як зазначає агенція „Блумберг“, є під великим запитанням. Справа з одержанням кредиту в сумі 5.7 млрд. дол. вже загальмована на місяці – саме через необґрунтований відхід уряду О. Гончарука.

То скільки протримається уряд Д. Шмигала?

ІСТОРІЯ

Незабутня зрада

Олександр Гаврош

Працюючи над романом „Донос“, мені довелося вивчити постать зрадника Кирило-Методіївського товариства Олексія Петрова, студента юридичного факультету Київського університету у 1844-1847 роках.

Його ім'я залишила в історії тільки особиста справа в III Відділі його імперської величності канцелярії. А також власноруч написаний спомин „З далекого минулого“, опублікований аж у 1935 році в ленінградському журналі „Звенья“. І дві невеличкі передмови до цієї публікації, в тому числі й сучасника і земляка Михайла Успенського. Саме він вказує на дату смерті О. Петрова – 1886 рік. Бо доля зрадника така, що не тільки не збереглося жодного його зображення, але і час його смерті датують по-різному. Зокрема часто вказують на 1883 рік, коли був написаний згадуваний спомин.

Що ж ми знаємо достовірного про цю людину, яка своїм вчинком вплинула на хід суспільного розвитку України у середині XIX ст.? (Адже не будь його донос, українофільство ще б розвивалося в сприятливих умовах певний час, що могло стати потужним чинником і для літературного процесу, і для громадського.)

Народився О. Петров у Чернігівській губернії. Батько Михайло – росіянин, родом із Смоленщини, мати – українка, Єфросина Лежучка. Мешкали вони в Стародубі, який нині знаходиться у російській Брянщині. Родина була бідна. За батьком не було ніяких статків. Мати мала 15 десятих ріллі і чотирьох кріпаків. З п'ятьох дітей одне вмерло ще в 1843 році. Невдовзі помер і капітан М. Петров, який служив в жандармському корпусі. А в 1844 році старший син Олексій, випускник Курської гімназії, вступив до Київського університету. Тут жив і працював його дядько – професор математики духовної академії Давид Подгурський. Мати, яка отримувала пенсію за чоловіком, ледве давала собі раду з чотирма дітьми. Тож О. Петров жив за рахунок приватних уроків. Це був освічений юнак, який, наприклад, добре знав німецьку мову.

Невідомо, якби склалася його доля, якби не злощасний донос. Навіть в умовах царської Росії донос вважався явищем ганебним. Наважатися на таке людині мислячий було нелегко, якщо вона не було якоюсь моральною потворою. Не дивно, що ляйтмотив споминів О. Петрова з 1883 року – це заперечення доносу як такого. Мовляв, його дядько, випадково отримавши від нього статут товариства, сам поніс його попечителеві Київської навчальної округи Александрові Траскінові, а О. Петрова викликали до генерала вже як підозрюваного. Однак, цю версію спростовують

матеріали слідства, в тому числі й власноруч написані доноси О. Петрова.

Цікаво, що вже наступного, 1848 року, мати нарікає у листах, що відчуває у Стародубі зневагу. „Вчинок мого сина викликав тут загальне обурення, яке було обернена на мене. Я винна тільки в тому, що вважала священним обов'язком виховувати в дітях почуття відданості цареві і Отчезству. Всюди, де я з'являлась, мене переслідували сарказмами і вбивчими натяками. Для уникнення неприємностей я залишалася вдома, але моє відчуження сприйняли за пиху і не переставали переслідувати... Внаслідок повітовий казначей Ткаченко своїм рапортом від 20 червня 1847 року доніс казенній палаті, що я несправедливо отримую пансіон“.

У підсумку пенсія була зменшена удвічі, а вдову жандармського капітана Є. Петрову змусили повернути нараховану незаконно суму за попередні три роки, що прирекло її на ще гірші злидні.

Цікаво, що на скаргу Є. Петрової у III-му відділенні відповіли доволі цинічно. Мовляв, хай тішиться, що її не дали під суд за навмисний обман.

Ба більше, сам начальник корпусу жандармів Леонтій Дубельт у своїх записках пише, що в III відділенні, куди прийняли на роботу О. Петрова за царською протекцією, чиновники сторонилися колишнього студента як донощика.

Показово, що шеф жандармів граф Олексій Орлов у поданні до царя Миколи I пише, що О. Петрову після доносу буде складно закінчити не тільки Київський університет, але й будь-який інший: „В якому б університеті не дати йому можливість закінчувати курс, цілком ймовірно, що навчальне керівництво через обурення на його донос, а також через те, що багато відомих осіб має особливе співчуття до тих, на кого Петров доніс, будуть шкодити йому під час навчання і екзаменів, та не удостоять його того ступеня, який би він досягнув при звичайних обставинах“. Тож цар своїм самодержавним рішенням сам надав йому закінчену вищу освіту без подальшого навчання та іспитів.

Для О. Петрова все складалося винятково часливо. Прямо зі студентської лави його взяли в Петербург на посаду і платню, яку отримували чиновники, що прослужили десяток років. Проте, тавро донощика зяяло на Петрові до останніх його днів. У 1883 році Микола Костомаров вперше назвав його прізвище у цій нищій ролі в „Киевской старине“, що й спонукало Петрова написати відповідь, яку, однак, він так і не наважився надіслати.

(Закінчення на стор. 7)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Пластуни долучились до відродження фльоти

Маючи славні традиції започаткованого ще у 1927 році куреня Пласту „Чорноморці”, пластуни Черкаської Станиці докладають зусиль у плеканні військово-морської української

традиції Чорного моря, беручи безпосередню участь у популяризації Військово-Морських Сил Збройних Сил України, акціях на підтримку полонених військових моряків, долу-

ченню молоді до морської культури.

Відзначення 6 жовтня 2019 року черкаських пластунів нагородами „100 років прапора Військово-Морських Сил України” – це визнання вже зробленого та заохочення до майбутніх звершень у справі відродження військової фльоти України, становленню українців, як морської нації.

Відновлення національної держави після тривалого перебування у складі імперії – процес складний та довготривалий. Особливо, коли зі зникненням державних інституцій нищились культурні гени, історія переписувалась на потребу метрополії, а пам'ять про переможні чини українців або стиралась, або вписувалась сторінками „перемог русского народа”.

Тому появу на екранах кінотеатрів України у лютому цього року художнього фільму „Черкаси” про героїчний морський тральщик без перебільшення можна вважати подією, яка дасть новий поштовх у відновленні української військової фльоти, гуртуванні суспільства у протидії

Пластуни Черкаської Станиці, нагороджені медалями „100 років прапора Військово-Морських Сил України” Микола Калько та Мирослав Сергєєв. (Фото: Василь Самусєв)

російській військовій та інформаційній окупації, утвердженню України, як морської держави.

Олександр Калько,
капітан III ранги ВМС України
Черкаси

Пластуни та пластунки Черкаської станиці Ігор Медведєв, Олександр Возний, Каріна Ткаля, Софія Єгорова з командиром тральщика „Черкаси” Юрієм Федашом на прем'єрі фільму „Черкаси” 27 лютого цього року.

Діяльність „Просвіти” на Луганщині

Голова обласної „Просвіти” Луганщини, хоч переселений, але тримає тісний контакт з неокупованими частинами області, відвідує їх і допомагає у їхній праці. Він повідомив, що просвітняни міського об'єднання у Сіверськодоноцьку намагаються створити бібліотеки української книжки (дитячу і дорослу) у місті та в усіх містах і районних центрах неокупованої Луганщини. До них надходить допомога з багатьох областей України та з-за кордону.

31 січня просвітняни в Старобільську, разом з українським духовенством, вшанували пам'ять своїх членів, які відійшли у вічність. День пам'яті луганських просвіт'ян також відбувся в цей день у Києві.

18 лютого в залі Київської державної адміністрації відбувся урочистий вечір, присвячений Міжнародному дню рідної мови „З Україною в серці”. Такі заходи проведено на теренах Луганської області в усіх навчальних закладах, зокрема у підрозділах Шевченківського університету в Старобільську та Лисичанську. Член правління обласного об'єднання Катерина Глуховицька провела традиційну студентську конференцію „Слобожанська бесіда”. У Далівському університеті з молоддю працює Ольга Кряжич.

Луганський просвіт'янин О. Добровольський завершив і видав книгу „ОУН на Донеччині”. Заплановані презентації книжки в Донецькій, Луганській, Вінницькій областях та в Києві. Цей рік був оголошений просвіт'янським роком Миколи Руденка і велика частина заходів на Луганщині і в Києві буде присвячена йому.

Член правління обласного об'єднання „Просвіти” Ігор Саєнко видав дві книжки про історію українського козацтва на Луганщині, а голова Володимир Семистяга підготував до друку наукову розвідку „Луганський період життя і діяльнос-

Зустріч гостей з США з просвіт'янами біля пам'ятника Борисові Грінченкові в Олексіївці в минулі роки. (Фото: Богдан Боднарчук)

ти Сергія Грушевського (1925-1931 роки)” – про племінника Михайла Грушевського, який був професором і проректором Інституту народної освіти в Луганську.

У Вишгороді відповідальний секретар обласної „Просвіти” Дора Тимошевська вже п'ятий рік веде курси української мови для бажаючих російськомовних людей.

Віра Боднарчук,
Шарлот, Фльорида

Альманах УНСоюзу – цікаве видання

Щиро дякую редакції за таке історичне й цікаве видання Альманаху УНСоюзу на 2020 рік. Багато з нього довідуємося з історії ХХ ст., яку ми справді добре не знаємо. Можливо, було б гарно у майбутньому видрукувати деякі історичні статті англійською мовою для наших дітей та заохотити їх прочитати.

Ляріса Пашук,
Верона, Нью-Джерсі

Відбулися презентації моєї книги

За допомогою голови Черкаського обласного об'єднання товариства „Просвіта” Олени Фещенко 3 березня, на Всесвітній день письменника, я презентував свою книжку „Моя боротьба за мову” в Черкаському національному університеті ім. Богдана Хмельницького, Черкаському будівельному ліцеї та Черкаській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Тараса Шевченка.

Книжка „Моя боротьба за мову” – це збірка документів моєї правозахисної діяльності, яка документально висвітлює процес поширення нацистської ідеології „Русского мира” в Україні, зокрема в Луганську, як пляцдарм для воєнної інтервенції кремлівсько-терористичних військ в Україну під приводом захисту російськомовного населення.

Телерадіокомпанія „Ільдана” у новинах на своєму телеканалі показала репортаж з презентації книжки „Моя боротьба за мову” в університеті ім. Б. Хмельницького.

Ярослав Стех,
Торонто

Незабутня зрада

(Закінчення зі стор. 6)

Його спомин – це крик одчаю. Про останні роки його приятель М. Успенський пише, що єдиним бажанням О. Петрова було „як-небудь гідно закінчити своє животіння”. Він жив у великій бідності, добуваючи крихти уроками музики. Помер цілком несподівано, без хвороби і страждань.

За три роки до смерті О. Петров зізнався: „35

років важких випробувань, без проблиску щастя, без миті радощів, зріднили мене з моїми стражданнями, і вони стали для мене дорогими”. Донощик цілком справедливо пише про злий жарт долі. Адже „ви, панове, переживши випробування, тепер відпочиваєте в чинах і в пенсіях, то в скільки разів повинен бути вище вашого добробуту добробут того чиновника, який, на вашу думку, став причиною нещастя, і з погляду уряду надав йому відому послугу; в яких чинах повинен

би я бути тепер і розмір якої пенсії мав би забезпечити моє існування?”.

І справді, Шевченко, Костомаров, Гулак, Куліш, Білозерський, Посяда, Тулуб – всі вони зробили успішні кар'єри і стали поважними людьми, навіть після періоду царської немилості. Натомість О. Петров, окрім власного „розбитого життя”, „змушений передати осоромлене ім'я своїм дітям”.

Ужгород

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Показ фільму „Тарас. Повернення” – небуденна подія

Мирослава Роздольська

НЮ-ЙОРК. – Художній фільм кінорежисера Олександра Денисенка „Тарас. Повернення”, який було представлено на громадських показах у Нью-Йорку, Стемфорді, Конектикат, та у Ірвінгтоні і Перт-Амбой, Нью-Джерзі, викликав велике зацікавлення українців. 16-26 лютого відбулося сім переглядів кінофільму з участю кінорежисера-акторки сценарію О. Денисенка та акторки Анни Топчій.

Творчу групу запросив до США Український Інститут Америки (Нью-Йорк), де і відбулися два перші сеанси фільму 16 лютого. Дискусії про фільм після перегляду уривків відбулися також у Науковому Товаристві ім. Шевченка в Нью-Йорку. Кінофільм мали можливість оглянути учні старших класів, батьки та вчителі Школи українознавства „Нова хвиля” у Брукліні, Нью-Йорк, парафіяни церкви Успіння Пресвятої Богородиці, Перт-Амбой, Нью-Джерзі, українці штату Конектикат – у Колегії-семінарії св. Василя Великого у Стемфорді та молодь у кінозалі Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Нью-Йорку.

Фільм викликав зацікавлення, найперше, тим, що перед глядачем постає Тарас Шевченко у незнаному раніше образі. Не той у шапці-бурці, монументальний, бунтар у поезії і страждений у житті, який вписувався в ідеологію навіть радянських часів, а живий енергійний, інтелігентний чоловік. Він бореться, він страждає, але у цій боротьбі він – переможець.

І це ще один стереотип, який ламає кінорежисер – саме ідеологічний підтекст. Адже більшість українських фільмів про визначних українців закінчуються тим, як їх вбивають. О. Денисенко каже, що пора змінювати цю ментальність „бідних нещасних українців”, яких нищать протягом століть. Адже ми маємо своїх героїв і треба робити, як роблять американці у своїй кіноматографії, а саме формувати свідомість українця сильного, перемагаючого. Його Т. Шевченко навіть серед муштри у царській армії – вільний. Його сила духу незламна навіть у неволі. На тлі захоплюючих краєвидів

Олександр Денисенко (в середньому ряді, другий справа) з учнями Школи українознавства „Нова хвиля” у Брукліні. (Фото: Мирослава Роздольська)

серед казахських степів його душа літає. Зйомки просто заворожують. Кінорежисерів та акторам вдалося надзвичайно глибоко відтворити образ простої і водночас сильної особистості, яку не можна закувати у кайдани, застрашити тортурами. Картина дуже яскраво відображає варварство російських окупантів, які приносили і продовжують нести жорстокість, нещастя на землі, які завойовують.

В основу драматургії фільму „Тарас. Повернення” взято зовсім короткий відтинок часу – всього три місяці з життя поета. Т. Шевченко дізнається від своїх друзів з Петербургу, що Олександр II помилював його і царським указом його звільнено із заслання, яке він відбуває на півострові Мангистау, в Новопетровській фортеці на Каспії. Але його не поспішають відпускати і не тільки тому, що сам указ іще не дійшов до цього краю сві-

ту в казахських степах, окупованих Росією, а тому, що охрнка має інший негласний указ: знищити його фізично, доки той життєво важливий документ для Батька, як його називали тут солдати, дійде.

Це життя на межі зі смертю психологічно тримає глядача у напрузі співпереживання. Драматургічні колізії вибудовані настільки тонко, що ми, перетинаючи час і простір, опиняємось там, де наш герой, тут і тепер живемо разом з ним.

Фільм „Тарас. Повернення” – глибоко психологічний, реалістичний і при цьому оптимістичний. Це великі досягнення і несподівані режисерські знахідки автора сценарію та кінорежисера О. Денисенка, а також талановита гра акторів.

Як розповів О. Денисенко, тема Т. Шевченка для нього близька з раннього дитинства. Його батько, відомий кінорежисер Володимир Денисенко, який створив знаковий фільм про Т. Шевченка „Сон”, із шести років брав сина на знімальні площадки. Мати Наталія Науменко грала у фільмі „Сон” головну жіночу роль. Його брат Тарас не раз відтворював на сцені чи у фільмах Т. Шевченка. Та і сам О. Денисенко зіграв не одну роль у багатьох фільмах і на сценах. Він – чудовий актор, літератор, сценарист, кінорежисер. Його знання Шевченкини безмежні, тому таким цікавим було спілкування з ним після перегляду фільму.

Глядачі довго не відпускали його зі сцени, розпитували про фільмування в казахських степах, цікавились, які документи лягли в основу фільму, ділились враженнями та обурювались політикою України у сфері культури, бо важко зрозуміти, чому такий високохудожній фільм про нашого національного генія Т. Шевченка уже третій рік не виходить в прокат в Україні. Кожен перегляд та обговорення закінчувалися „флешмобом” на підтримку фільму.

Отець Іван Турик дякує кінорежисерові Олександрові Денисенкові та акторці – виконавиці головної жіночої ролі Анні Топчій.

У Стемфорді обговорюють фільм (зліва) о. Василь Гринків, о. Іван Мазурик та кінорежисер Олександр Денисенко.

„Флешмоб” у Перт-Амбой, Нью-Джерзі.

„Флешмоб” на підтримку фільму „Тарас. Повернення” у Стемфорді, Конектикат, після перегляду кінострічки.

Трибуна Українського Народного Союзу

Читайте і передавайте іншим

З огляду на виняткову важливість думки, ще раз звернемо увагу шановного союзного читача до Альманаху Українського Народного Союзу на 2020 рік:

„Наша національна доля спонукає кожного свідомого українця, кожну свідому українку цікавитися – й то не знічев'я, не випадково, а пильно і постійно – історією нашого народу, історією його безперервної боротьби за свободу“.

Історична тема завжди займала чільне місце в популярних союзних річниках, і завдання таких редакторських зусиль зрозуміле: дедалі більше поглиблювати й дедалі більше увиразнювати нашу національну пам'ять, не минати, як заповідав Батько-Тарас, „ані титли, ніже тії коми“ з того, що перестраждав наш народ і що давало йому вижити серед неймовірних лих та бід.

Безперервна боротьба за свободу – це не перебільшення. Мав, знаємо, перерви тільки збройний опір, котрий, за всієї його героїчності, не досягав мети, бо сили були нерівні: московській імперії ніколи не бракувало війська для загартування чужих земель, ніколи не меншало тюрем і концтаборів для синів і доньок української свободи.

Але не тільки це. Проти України уже сторіччя поспіль невпинно діє московська метода обстрілювання нашої історії, починаючи від безсоромного привласнення славного минулого Великого Київського князівства. Довгу добу бездержавності нашої нації ворог використав для мовно-культурного, духовного, релігійного знесення українського етносу, розраховуючи унеможливити зформування національної свідомості нашого народу.

Вони ще й нині на це сподіваються. Згадаймо, як за Віктора Януковича українських патріотів таврували „фашистами“ і „посібниками нацистів“. Це чинилося так нахабно, що вже й зовнішній світ не міг стерпіти такої наруги. „Українців починають підозрювати у „фашизмі“, щойно вони відхиляються від ортодоксальної великовітчизнянової

ної риторики, і змушують не забувати про комуністичні злочини, пам'ять про які, безперечно, має бути частиною світової свідомості“, – писав у 2013 році французький професор Філіпп де Лара.

Коли ж вульгарні антиукраїнські, антиісторичні вигадки не дали бажаного для Москви результату, то нині кремлівське чудовисько вдається до ще дурнішого способу: мовляв ніякої окремої української історії нема, бо нема окремого українського народу.

На жаль і на ганьбу, цьому параноїкові активно сприяє „п'ята колона“, що тепер, за Володимира Зеленського, знову розпаношується в Україні. Буквально цими днями Окружний адміністративний суд Києва задовольнив позов колишнього Януковичевого помічника Андрія Портнова, скасувавши рішення столичної міської ради про відзначення ювілеїв видатних командирів Української Повстанської Армії та діячів ОУН – зокрема полковників УПА Василя Сидора і Василя Галаси, голови Проводу ОУН Андрія Мельника, письменника Уласа Самчука та інших самовідданих українців.

Боротьба за свободу незалежність української нації триває. Нездоланною зброєю у цій боротьбі було і залишається слово правди. Проти цієї зброї врешті-решт ніхто не має ради. І нема потреби пояснювати, чому майже всі тексти Альманаху 2020 можуть послужити доброю історичною лектурою у протистоянні української правди з московською оманю.

Найуважнішого прочитання варті присвячена Варшавському договору 1920 року праця незабутнього редактора нашої „Свободи“ Івана Кедрина-Рудницького „Рефлексії про здвиг і програ“, есей Євгена Маланюка „Схід і Захід“, стаття професора Леоніда Залізняка „Україна і Росія: війна цивілізацій“, матеріал до 100-річчя українського Січового Стрілецького руху, до 100-річчя Української Військової Організації, до 100-річчя Закарпатського товариства „Просвіта“, до 90-річчя „Харківського процесу“, до 70-річчя від дня героїчної смерті Головного Командира УПА Романа Шухевича.

Обкладинка Альманаху Українського Народного Союзу на 2020 рік.

Всі матеріали Альманаху-2020 тут, за браком місця, не називаємо, однак закликаємо не лише читати їх, але й передавати іншим людям, зокрема в Україну, де так важлива історична правда й історична пам'ять, бо Москва сьогодні кидає всю свою пропагандистську потугу на маніпулювання людською свідомістю і спотворення реальної картини світу.

Передплатники „Свободи“ вже одержали цей 105-ий річник Альманаху УНСоюзу. Додаткові замовлення, разом із чеком на суму 20 дол., можна вислати на адресу: Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054. Чеки слід виписувати на „UNA Publications.“

Редакція „Свободи“
svoboda@svoboda-news.com

LONG TERM ANNUITIES

4.00%*
9 YEAR

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

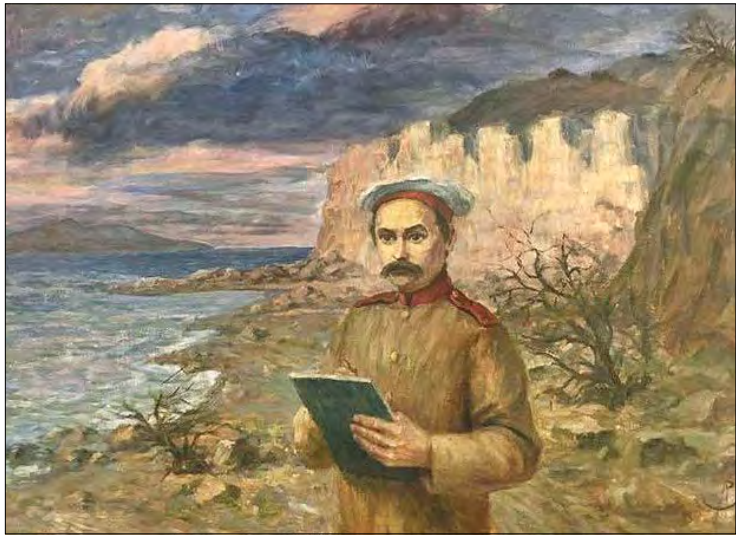
CALL US TODAY!

888-538-2833

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

УКЛІН КОБЗАРЕВІ

Мистці – у вінок шани Великому Кобзареві

Олексій Ворона. „На березі Аральського моря“. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Шевченко. „Думи мої, думи“.

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 6 березня в обласному музеї „Кобзаря“ відкрито виставку „Мистці Черкащини у вінок шани Великому Кобзареві“ до 206-річчя від дня народження Тараса Шевченка й 159 років з дня його поховання.

На виставці представлено 73 роботи різних жанрів 40 авторів, в числі яких представлена молодь. Багато творів, експонованих на виставці, поповнили колекцію музею. Виставку відкрили музичні твори української класики. Було спілкування відвідувачів з художниками, на яких обговорювались виставочні твори.

Народний художник України Іван Фізер біля своєї картини „Сонце сідає“ з відвідувачами виставки.

Відбувся п'ятий конкурс „Ше.Пісня“

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Всеукраїнський конкурс пісень на слова Тараса Шевченка „Ше. Пісня“ вже п'ятий раз зібрав учасників з усієї України. Цього року організатори отримали 39 заявок на участь. Учасники представляли Івано-Франківську область, Миколаїв, Старобільськ Луганської області, Київ та Київщину, Черкащину (окрема з села Моринці, де народився Т. Шевченко), Хмельниччину, Дрогобич, Львівщину, Чернігів, Житомир, Тернопіль.

Серед конкурсантів були Заслужена артистка України Руслана Лоцман і новостворений гурт „Згря“,

Перше місце у номінації „Співана поезія“ посіла Ліза Жарікова з Києва (зліва) і друге – Вікторія Падалко (Київ). (Фото: Георгій Лук'янчук)

Лавреатка у номінації „Співана поезія“ Уляна Шерстій з Тернополя з Ярославом Джусем (в центрі) та гуртом „Шпилясті кобзарі“.

фіналісти минулих років Віталій Радиш, Богдан Тарасюк, Володимир Пироженко, Віталій Кобзар.

У журі конкурсу цього року були Сергій Фоменко з гурту „Мандри“, Ярослав Джусь – засновник гурту „Шпилясті кобзарі“, Дмитро Добрий-Вечір з гурту „Вій“ та Юлія Капшученко-Шумейко – засновниця фестивалю „Ше.Fest“. Після голосування, яке тривало 23-29 лютого, журі та глядачі обрали 10 найкращих. Фіналістами стали гурти „Sofie Fraser

(Закінчення на стор. 11)

Тарас Шевченко в сучасному житті

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 4 березня у книгарні „Є“ з нагоди днів пам'яті Тараса Шевченка відбулась лекція-діалог Надії Частакової про те, чи перетинається канонізований літературознавством Т. Шевченко із сьогоденням, з буднями нашого сучасника?

Н. Частакова – філолог за освітою і за покликанням, авторка збірок „Готика“ і „Приручення лиса“, членка обласного літоб'єднання „Степ“ і Національної спілки письменників України. Міркуючи на цю непросту тему, лекторка посилалася на публіцистичний доробок Івана Дзюби, який, полемізуючи із групою авторів із Луганського педагогічного університету, показував, як побутова алергія на Т. Шевченка переростає на шевченкофобію, а потім і українофобію. Ця полеміка тривала ще до початку російсько-української війни, отож висновки науковця отримали підтвердження гіркою реальністю.

Дехто сприймає Т. Шевченка лише як мистецьке явище, не маючи інтелектуальної змоги поставити його в історичний контекст. Якщо ж це зробити, то з'являється зовсім інший масштаб. Т. Шевченко і Шандор Петефі, Т. Шевченко і Юліуш Словацький, Т. Шевченко і Адам Міцкевич, Т. Шевченко і Віктор Гюго. Усе це предтечі і виразники національного відродження свого народу. І жоден народ не намагається вирвати своїх геніїв із того контексту, в якому вони творили. Нападки ж на Т. Шевченка почалися ще за його життя. Пізніше саме зневага і ненависть до Т. Шевченка стала відмітною рисою чорносотенців.

Здається, з часом вона мала б зникнути, але ті ж луганські науковці, з якими полемізував І. Дзюба, стверджують: Т. Шевченко – хрещений батько українського націоналізму. Та, розгортаючи поняття націоналізму, вони зміщують акценти і фактично подають його, як нацизм. Тож за інтелектуальною маскою фактично криється українофобія. Саме її розпалювання є ключовим завданням інформаційної війни проти України, яка триває уже не один рік. І вона теж не може не впливати на масове сприйняття Кобзаря.

Інша річ, коли образ Т. Шевченка, його спадок беруться інтерпретувати бездарні або малоосвічені люди. В Україні є пам'ятники поетові, виконані примітивно, на низькому художньому рівні. Актуальним є заклик видатного поета Івана Драча: „Зніміть із Шевченка кожууха!“. Н. Частакова робить висновок: любити Україну і любити Шевченка, це одне й те саме.

Про Тараса Шевченка розповідає Надія Частакова. (Фото: книгарня „Є“)

УКЛІН КОБЗАРЕВІ

Українці світу вшанували Шевченка

У багатьох країнах світу дипломатичні установи України та закордонні українці вшанували пам'ять Тараса Шевченка з нагоди дня народження поета. Нижче вміщено повідомлення „Укрінформу“ про ці події.

У Варшаві вшанували пам'ять Кобзаря (Фото: Юрій Банахевич, „Укрінформ“)

ВАРШАВА

Біля пам'ятника Тарасові Шевченку в столиці Польщі представники української громади, учні суботніх шкіл та українські дипломати відзначили 206-ту річницю від дня народження Великого Кобзаря.

„Ми знаємо вірші Шевченка, часом його цитуємо, один з його висловів „Поддай же руку козакові!“ дуже актуальний для українсько-польських відносин і він справдився з боку Польщі під час Революції Гідності та в ході російської агресії“, – наголосив у виступі Посол України в Польщі Андрій Дешиця.

Представник української громади Варшави Юрій Рейт висловив переконання, що до Т. Шевченка кожний іде своєю дорогою, але любов до нього передається з покоління в покоління.

У Вільнюсі біля пам'ятника Тараса Шевченка лунали українські народні пісні. (Фото: Посольство України в Литві)

БЕЙРУТ

9 березня у Лівані в „Українському парку“ поруч з будинком Посольства України відбулося відзначення 206-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка.

Головною подією стало урочисте відкриття Послом України Ігорем Осташем та посадником міста Баабди Антвана Гелу першого елементу скульптурної композиції, присвяченої Кобзареві – кам'яної брили з „Заповітом“ арабською мовою у перекладі ліванського письменника Михаїла Нуайме.

Українці в Бейруті біля кам'яної брили з „Заповітом“ Тараса Шевченка. (Фото: lebanon.mfa.gov.ua)

У програмі були також деклямація дітьми українсько-ліванської громади „Заповіту“ кількома мовами світу та конкурс дитячих малюнків, присвячених творчості Т. Шевченка.

ВІЛЬНЮС

Урочисті заходи до 206-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка відбулися у Вільнюсі. У них взяли участь Посол України у Литовській Республіці Володимир Яценківський, співробітники Посольства України спільно з представниками Громади

українців Вільнюса, Української греко-католицької церкви Пресвятої Трійці, українського студентства, литовської громадськості.

До свята долучилися також учні української кляси, які з підтримкою уряду Литовської Республіки прибули у листопаді 2019 року до Литви з підконтрольної уряду України території у Донецькій та Луганській областях, а також міста Дніпра, на навчання протягом повного шкільного року у міжнародній школі „Вільнюський литовський дім“.

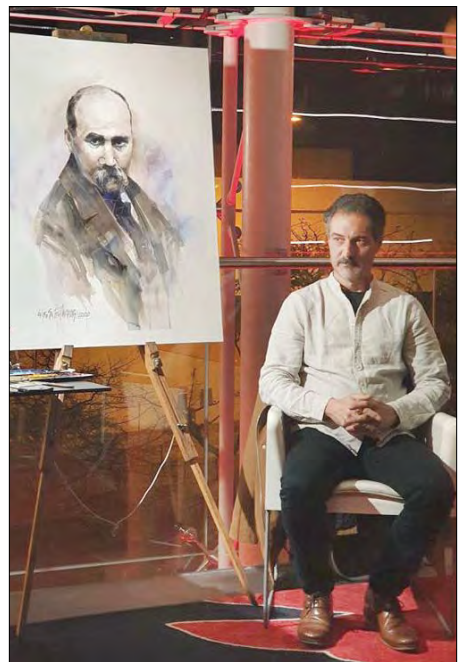
Присутні взяли участь в урочистій церемонії покладання квітів до пам'ятника Великому Кобзареві в історичному центрі Вільнюса. Того ж дня у Будинку національних меншин Вільнюса відбувся концерт заслуженого артиста України Олександра Долі, під час якого лунали відомі українські пісні.

У Москві біля пам'ятника Кобзареві. (Фото: портал „Стожари“)

тугалії розпочало проведення заходів з відзначення Шевченківських днів в Португалії. Першим з таких заходів став поетичний вечір, присвячений вшануванню пам'яті Тараса Шевченка, у якому взяли участь Посол України в Португалії Інна Огнівець, автор пам'ятника Т. Шевченку в Лісбоні португальський скульптор Е. де Карвалью, дипломати, представники української громади.

Артисти співали й деклямували вірші Т. Шевченка українською та португальською мовами. Впродовж вечора португальський художник К. Сантуш Маркеш малював портрет Великого Кобзаря.

Португальський художник К. Сантуш Маркеш намалював портрет Великого Кобзаря. (Фото: Посольство України в Португалії)

МОСКВА

9 березня в 206-ту річницю від дня народження Тараса Шевченка українці Москви, москвичі-симпатики України, української культури, дипломатичні представники України вшанували пам'ять Великого Кобзаря. До пам'ятника поетові на березі річки Москви поклали квіти.

Урочисті заходи з нагоди відзначення дня поета відбулися також у Санкт-Петербурзі, Ростові-на-Дону, Краснодарі та Новосибірську.

ЛІСБОНА

3 березня, у Всесвітній день письменника, Посольство України в Пор-

Відбувся п'ятий...

(Закінчення зі стор. 10)

Project“ (Львів), „Зграя“ (Київ), „Лоса Deserta“ (Нова Каховка), „Конец іюля“ (Старобільськ), „ВМ“ (Житомир), Ліза Жарікова (Київ), співачка Зірниця (Київ), Вікторія Падалко (Київ), Уляна Шерстій (Тернопіль), тріо „Лоцман“ (Київ), тріо „Козачка“ (Київ).

Головне дійство конкурсу з розподілу перших місць у номінаціях та головної нагороди відбулось на свят-

ковому гала-концерті в день народження Тараса Шевченка 9 березня в Білій залі Будинку письменників за сприянням Національної спілки письменників України.

До участі в концерті організатором якого був фестиваль „Ше.Fest“, були запрошені брати Капранови, Дмитро Лінартович, Сергій Василюк, гурт „Шпилясті кобзарі“. Концерт провели ведуча Юлія Капшученко та режисер Олександр Висоцький з командою. Головну нагороду конкурсу та нагороду „Вибір глядачів“ отримав гурт „Sofie Fraser Project“ (Львів).

НОВИНИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Стали почесними докторами УКУ

Катерина Глущенко

ЛьВІВ. – За рішенням Вченої Ради Українського Католицького Університету (УКУ) звання почесних докторів отримають дві видатні українські науковиці та давні приятельки УКУ, професор Києво-Могилянської академії, доктор історичних наук Наталя Яковенко та громадська діячка, віце-президент з зовнішніх зв'язків Фондації „Україна-США“ Віра Андрушків. Нагородження відбудеться під час Літніх випускних урочистостей 2020 року. Це звання надають особам, постава та діяльність яких відображають цінності, якими живе УКУ та поширення яких вважає своєю місією.

Своєю позицією й поставою проф. Н. Яковенко впродовж усього життя торувала шлях до академічної свободи, ісповідуючи найвищі академічні чесноти, обстоюючи принципи правди й гідності людини. Її життєві принципи співзвучні з ідентичністю й місією УКУ, тож природньо, що УКУ має з нею приятні стосунки. За словами Мирослава Мариновича, Н. Яковенко належить до грона тих істориків, які багато працювали, щоб осучаснити українську історичну методологію й тим врятувати її честь і, врешті-решт, принести до неї свободу.

Увійшовши до першого складу Сенату УКУ (2002-2005), Н. Яковенко відіграла почесну роль в інавгурації УКУ в червні 2002 року і в одночасному народженні тут історичної програми. У рамках інавгураційних уро-

чистостей вона поділилася своїми міркуваннями про „дві історії“: незалежну, академічну й популярну, дидактичну, а відтак про необхідність їх чіткого розмежування.

Згодом Н. Яковенко кілька разів приїжджала для участі у важливих для УКУ й зокрема для Гуманітарного факультету дискусіях – про медієвістику в українських університетах (з приводу запуску в УКУ міждисциплінарної програми середньовічних студій); про університетський науковий часопис (з нагоди виходу у світ першого числа історичної серії „Наукові записки УКУ“).

В останні роки Н. Яковенко плідно співпрацює з науково-дослідною програмою УКУ „Київське християнство“, взявши участь у кількох авторитетних наукових конференціях у Києві – про еклезіальну традицію Київської Церкви, поняття, символи і практики релігійної культури домодерної України, про 1768 рік в історії України, до 1030-річчя хрещення Руси. Кілька років поспіль брала участь у зустрічах-дискусіях зі студентами УКУ під час історико-пізнавальних експедицій студентів гуманітарного факультету до Києва.

В. Андрушків – громадська діячка, педагог, активна учасниця Союзу Українок Америки, в 1972-1976 роках очолювала в Дітройті Комітет в оброні переслідуваних в Україні, з 1997 по 1999 була директоркою літніх курсів українознавства Гарвардського Університету, в 1985-1999 роках викладала у Вейнському (Дітройт) та Мишигенському (Анн

Віра Андрушків

Наталя Яковенко

Арбор) університетах, з 1999 року є директоркою програми „Партнерство громад“ при Фондації США-Україна у Вашингтоні.

Громадська діячка також активно долучається до збереження пам'яті про Голодомор у США. Цього року вона брала участь у соціологічній конференції в Мишигені, де ознайомила учасників конференції з темою Голодомору-геноциду 1932-1933 років, а також запропонувала навчальні матеріали, які вчителі можуть використовувати для викладання теми про геноциди в школах США.

Після проголошення незалежності України, В. Андрушків активно долучилась до розвитку бізнес-освіти в Україні, зокрема впродовж багатьох років допомагала організувати стажування студентам новоствореного Львівського інституту менеджменту в Бізнес-школі Вейнського університету. До того ж, В. Андрушків отримала грант від американського уряду для обміну

викладачів Львівського університету ім. Івана Франка, Львівської політехніки, завдяки чому викладачі мали нагоду працювати над новими курсами, матеріалами та перекладами підручників з економіки.

Пізніше вона очолювала Дітройтську Округу Союзу Українок Америки (СУА). З початком війни на сході України СУА з активним залученням В. Андрушків почав допомагати добровольцям, надсилав продовольство й одяг для бійців і переселенців. Завдяки фінансуванню СУА в УКУ відкрили Центр психологічного консультування „Простір надії“, у якому всі постраждалі від війни можуть отримати безкоштовно фахову психологічну і психотерапевтичну допомогу за чинними міжнародними протоколами.

Від початків діяльності Української Католицької Освітньої Фондації в Дітройті В. Андрушків долучилась до активної підтримки УКУ, очоливши Комітет приятелів у Дітройті.

Громадські організації...

(Закінчення зі стор. 1)

осторонь таких спроб, у тому числі на тлі загальнонаціональних карантинних заходів, що можуть стати перешкодою справедливим протестам. Ми закликаємо владу і Президента Володимира Зеленського припинити контакти із російськими найманцями і маріонетками на Донбасі і вести переговори з РФ як із державою-агресором за посередництва міжнародних партнерів України”, – мовиться у зверненні.

Заяву підписали „Рух „Чесно“, Центр протидії корупції, Transparency International Ukraine „Антикорупційний штаб“, Інститут політичної освіти, журналіст й автор Радіо Свобода Станіслав Асєєв, нещодавно звільнений з полону бойовиків, Всеукраїнське об'єднання „Автомайдан“ та інші.

13 березня голова Офісу президента України А. Єрмак анонсував створення „консультативної ради“ з виконання Мінських домовленостей, до якої мають увійти представники як підконтрольних уряду, так і окупованих територій України.

Про можливість створення нового органу заявляв у Мінську також заступник керівника адміністрації президента Росії Дмитро Козак.

Зранку 13 березня видання „Дзеркало тижня“ оприлюднило документи, які називає копіями останнього мінського протоколу: в них йдеться про фактично перехід угруповань „ДНР“ і „ЛНР“ у статус сторони переговорів у Мінську.

Copyright © 2020 RFE/RL, Inc. Перепроджується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-gromadski-organizaziyi-shchodo-minsku/30486925.html>).

Путін може...

(Закінчення зі стор. 1)

новлюють нові з точки зору конституційного тексту вимоги до осіб, які претендують на заміщення зазначених в Конституції Російської Федерації посад, не суперечать основам конституційного ладу“.

Нинішній президентський шестирічний термін В. Путіна, другий

поспіль, має завершитися в 2024 році. Чинна зараз Конституція Росії забороняє В. Путінові балотуватися на новий термін. Але якщо поправки будуть схвалені, В. Путін зможе знову балотуватися в 2024 і 2030 роках.

У кількох містах Росії в день розгляду закону в Конституційному суді пройшли пікети проти обнулення путінських термінів, кілька десятків людей були затримані.

Радіо Свобода

ЦІНИ НА ПЕРЕДПЛАТУ „СВОБОДИ“

ДРУКОВАНА „Свобода“ (на папері)

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
80 дол.	45 дол.	90 дол.	50 дол.

ЕЛЕКТРОННА (www.svoboda-news.com)

40 дол. на рік для всіх

Передплатити можна кредитовою картою з веб-сторінки www.svoboda-news.com, або зателефонувавши до відділу передплати на 973-292-9800, дод. 3040).

ДРУКОВАНА І ЕЛЕКТРОННА

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
85 дол.	50 дол.	95 дол.	55 дол.

Для тих читачів, котрі отримують друковане видання, передплата електронної версії „Свободи“ коштуватиме всього на 5 дол. більше (щоб отримати цю знижку, треба телефонувати до відділу передплати на 973-292-9800, дод. 3040).

Чи у вашій родині є діти – потенційні члени Українського Народного Союзу?

Зателефонуйте до нас на число 973-292-9800, щоб довідатися як оформити для них страхове забезпечення.

СПОРТ

В Україні визначили героїв спортивного року

Олександр Вівчарик

КИЇВ. – 9 березня в Київському національному академічному театрі оперети відбулася XIV Всеукраїнська церемонія нагородження героїв спортивного року. Ця відзнака присуджується найкращим спортсменам, тренерам, командам та фахівцям спорту за вагомі досягнення, що прославляють Україну в світі у 12 номінаціях.

Церемонія має звання „національного спортивного Оскара”, оскільки за всіма оscarівськими традиціями збирає на червоному хіднику імени-тих українців в галузі мистецтва, кіно, театру та, звісно, головних винуватців

відзнаки – спортсменів, які цього дня змінюють жовто-синю спортивну форму на вишукані сукні та костюми.

Під час відеозвернення на початку вечора Президент України Володимир Зеленський сказав: „Подібний захід – це унікальна нагода дізнатися більше не лише про легендарних зіркових атлетів минулого й сучасності, а й про тих, на кого Україна покладає надії в майбутньому. І кожен з них заслуговує відзнаки. Сьогодні у цей святковий вечір, від щирого серця хочу просто сказати дякую кожному з вас! За те, що ви є. За ваш характер та волю. За те, що зранку й до ночі, за будь-якої погоди – і в дощ, і в

холод, незважаючи на біль та втому, тяжко працюєте, щоб принести славу нашій країні. За ті неймовірні відчуття гордості, коли на змаганнях вгору підіймається жовто-блакитний стяг і лунає гімн України!“

Слова подяки та побажання нових перемог висловив і присутній на церемонії керівник Офісу Президента України Андрій Брмак.

Від імени Уряду спортивну родину привітав новопризначений Міністер молоді та спорту, Олімпійський чемпіон Вадим Гутцайт.

За найкращих спортсменів голосували 250 журналістів та експертів з усієї країни. Перша трійка в кожній номінації була передана на розгляд до Української академії спорту, де визначили переможців.

Найкращим спортсменом року визнано Жана Беленюка – чемпіона світу та Європи, чемпіона II Європейських ігор із греко-римської боротьби, народного депутата України.

Найкращою спортсменкою року стала Дар'я Білодід – чемпіонка світу, чемпіонка Європи і II Європейських Ігор з дзюдо.

„Народним вибором 2019 року” визначена Ольга Харлан – чемпіонка світу, чемпіонка Європи з фехтування, володарка Кубка світу (шабля).

Найкращий тренер року – тренерський дует Світлана Кузнецова і Геннадій Білодід.

Переможці у номінаціях „Найкра-

Ольга Харлан. (Фото: Олександр Вівчарик)

щий спортсмен року” і „Найкраща спортсменка року” отримали від Національного олімпійського комітету України грошові премії в розмірі 100 тис. грн., а переможці в номінації „Найкращий тренер року” і „Народний вибір” – 75 тис. грн. Окрім того, грошову премію у розмірі 20 тис. грн. отримали володарі нагород у номінації „Спортивна слава”.

Усі разом насолодилися концертною програмою студії сучасної хореографії „Вернісаж” та „Rudenko Dance Company”, виступами артистів театру оперети, переможниці дев'ятого сезону „Голосу країни” Оксани Мухи і багатьох інших відомих в Україні й поза її межами артистів.

Президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка оголошує переможців.

Жан Беленюк.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

First Time Home Buyer?

Rates as low as
2.94% APR*
On Fixed Rate Loans

10% Down—No PMI

NYC—ASTORIA—KERHONKSON—LINDENHURST—UNIONDALE

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free: (888) SELF-REL

Email: Info@selfrelianceny.org

Website: www.selfrelianceny.org

*APR as of 2/12/2020 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 1-4 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Юних моряків вчили англійської мови

Студенти та викладачі майстер-класу з англійської мови.

ЗАЗДРИСТЬ, Тернопільська область. – У Музейно-меморіальному комплексі ім. Патріярха Йосифа Сліпого 1-8 березня відбулася друга майстер-класу з англійської мови для вихованців Військово-морського ліцею ім. Василя Безкоровайного в Одесі.

У проєкті, організатором та головним спонсором якого є Релігійне Товариство Українців Католиків „Свята Софія“ США, взяли участь 32 ліцеїсти. Лекції вели голова Товариства Ірина Іванкович, викладач англійської мови ліцею Тетяна Ветлинська, вчитель англійської мови Юлія Гриньків та студентка Тернопільського національного педагогічного університету Віра Грабчук.

У програмі були багатопланові заняття з граматики, розмовної мови, читання, аудіювання, вимови, майстерності писання. Вечірні лекції включали перегляд та обговорення кінофільмів. Курс фізичної підготовки вів капітан III ранги Сергій Плехун.

Особливим був вечір музики та поезії з участю відомого гурту „Тріода“. Курсанти декламували в перекладі англійською мовою вірші Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, Василя Стуса та Василя Симоненка.

У програмі були щоденні молитви, вервиця, Хресна дорога, Літургія англійською мовою, екскурсія родинним обійстям Патріярха Йосифа Сліпого та проща до Зарваницької Божої Матері.

Від 2018 року вихованці ліцею беруть участь у благодійній літній школі англійської мови, що її щорічно організовує Товариство „Свята Софія“. У листопаді 2019 року Товариство заініціювало проєкт інтернет-лекцій з англійської мови, які ведуть І. Іванкович, Т. Ветлинська та Анастасія Блощинська. Гаслом проєкту стали слова: „Служимо тим, хто служить Україні“.

(Закінчення на стор. 19)

На місці бою козаків постане меморіал

Світлана Чорна

КОРЖІ, Київська область. – У Баришівському районі, на березі річки Трубіж, що поблизу села Коржі, 6 березня відбулися меморіальні заходи з вшанування козаків-добровольців із Бориспільської, Вороньківської, Переяславської та Баришівської сотень Армії УНР, які у лютому 1919 року стали на захист української столиці від московсько-більшовицьких окупантів.

„Козаки під проводом полковника Армії УНР Івана Міхна та сотника Івана Черпака, зайнявши оборону на лівому березі Трубежу, два дні стримували значно переважаючий загін ворога, – розповів один з організаторів заходу Євген Лупаков. – Перед самою річкою захисники розібрали залізницю, якою рухався бронепотяг окупантів. Бій був нерівний – козаки мали рушницю, шаблі і два кулемети, а загарбники з бронепотягу обстрілювали їх з гармат. Тож більшість захисників Києва загинули чи дістали поранення. Після дводенного бою, вночі, козаки, забравши поранених і по можливості загинувших товаришів, відступили. Більшість із них продовжили боротьбу з московськими окупантами в Армії УНР чи партизанських загонах“.

Про бій на Трубежі, як і під Крутами, було мало відомо до недавнього часу.

„Тривалий час про національно-визвольні змагання 1917-1921 років згадувати було небезпечно, адже радянська пропаганда називала вояків УНР, повстанців бандитами. Навіть удови і матері загинувших боялися розповідати дітям і онукам правду про подвиг і героїчну смерть їхніх батьків і дідів. Тож і сьогодні, на жаль, відомі не всі імена учасників битви, що стала однією із героїчних сторінок більшовицько-української війни“, – сказав Є. Лупаков.

Пам'ять про бій на Трубежі для нащадків зберіг учитель і краєзнавець з села Іванків на Бориспільщині Андрій Свирид. Ще в дитинстві чув про спротив більшовикам від батька, який воював в одній із сотень, і на березі Трубежу втратив брата Опанаса. В середині 1990-их років краєзнавець зібрав спогади свідків тих подій. Він з'ясував, що звістку про розгром сотні в Іванків приніс гімназист, учасник бою, в закривавленій вишиванці під кошушом. На запитання однієї з дружин козаків, де її чоловік, юнак відповів: „На дні Трубежу“.

Після появи у місцевій газеті матеріалу А. Свирида поет Микола Карпенко написав поему „Отаман Черпак“. Дослідникам вдалося знайти фото та могилу Івана Черпака, розстріляного чекістами. Тепер щорічно, починаючи з 2009 року, представники патріотичних рухів Києва, Яготина, Переяслава, Борисполя, Березані, мешканці навколишніх сіл збираються на місці бою козацьких сотень з більшовиками. Під час народного віче, що відбулося на станції Баришівка біля стели на честь героїв Трубежу, голова Баришівської районної адміністрації Валентина Зозуля закликала пам'ятати кожного, хто віддав своє життя за вільну Україну.

Під час заходу народний художник Анатолій Гайдамака, автор і будівничий комплексу „Пам'яті героїв Крут“, презентував проєкт меморіалу, що постане на місці бою. За його словами меморіал являє просторову композицію із залізничних полотен, що нагадують розірвані мости, та курган із тетраподом наверху.

„Символічно, що тетрапод вагою в 25 тонн уже доставлено в Баришівку із зони бойових дій поблизу Маріюполя, – наголошує Є. Лупаков. – У 1919 році, розібравши колії перед мостом через Трубіж, козаки, задовго до проголошеного Миколою Хвильовим гасла „Геть від Москви“, символічно показали необхідність рвати мости з диким сусідом-окупантом зі сходу. Ця ідея і буде відображена у меморіалі на Трубежі“.

Є. Лупаков також повідомив, що розпочалися знімання документального фільму про козаків Бориспільської, Вороньківської, Переяславської та Баришівської сотень Армії УНР.

Зустріч вченого-навколосвітника з архівістами

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – На офіційній інтернет-сторінці Центрального державного архіву України (<https://tsdea.archives.gov.ua/>) презентовано виставку „До 80-річчя українського мандрівника, науковця, письменника Валерія Петущака“. На електронній виставці можна ознайомитися з біографією знаменитого капітана, світлинами та відео з легендарної вже навколосвітки на яхті „Лелітка“, статтями та книгами „Солоний гопак“ та „Подорож за три океани“ про цю першу незабутню захоплюючу

подорож українців навколо світу в часи відновленої незалежності України.

З цієї нагоди 26 лютого в конференц-залі Комплексу центральних державних архівних установ України відбулася цікава пізнавальна зустріч-лекція вченого-навколосвітника В. Петущака та його дружини, члена навколосвітньої подорожі Наталії Македон, з працівниками архівних установ та студентами вищих навчальних закладів.

Привітати легендарних мандрівників прибув голова Державної архівної служби України Анатолій Хромов, директор Центрального державного

архіву вищих органів влади та управління України Олександр Буханець та його заступниця Наталія Маковська, виконавчий директор Співки архівістів України Олександр Гаранін.

Директор Центрального державного архіву України Юрій Ковтанюк подарував мандрівникам на згадку про зустріч фірмові сорочки з логотипом архіву. Захоплюючи розповідь В. Петущака про подорож, доповнена фото-відеоматеріалами на екрані, так зацікавила студентів Державного університету телекомунікацій на чолі з старшим викладачем Олександром Котомчаком, що вони відразу ж загорілися ідеєю зняти документальний фільм про славне подружжя українських мандрівників.

Під час зустрічі (зліва): Наталія Македон, Валерій Петущак, Юрій Ковтанюк. (Фото: Георгій Лук'янчук)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відбулися „Куценківські читання“

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 15 лютого у день його народження Леоніда Куценка – провідного дослідника творчої спадщини Євгена Маланюка – у літературно-меморіальному музеї Івана Карпенка-Карого відбулися обласні літературно-краєзнавчі „Куценківські читання“, присвячені 180-річчю Марка Кропивницького та 175-річчю І. Карпенка-Карого під назвою „Осяяні талантом“.

Про ювілярів розповідала виставка „З ім'ям і словом корифеїв“, на якій представлені прижиттєві та рідкісні видання творів І. Карпенка-Карого та М. Кропивницького. Її презентувала директор музею Лариса Хосіанова.

Характерною ознакою цих читань стало залучення до краєзнавчої роботи ширшого кола дослідників. Цього разу з доповідями виступили понад 30 учасників: науковці, педагоги, співробітники музеїв, архівів, бібліотек, краєзнавці, літератори, журналісти, студентська та учнівська молодь.

Л. Куценко – літературознавець, критик, доктор філологічних наук, професор, член Національної спілки письменників України, заслужений працівник народної освіти України,

Леонід Куценко. (Фото: Вікіпедія)

лауреат літературної премії ім. Є. Маланюка, краєзнавчої премії ім. Володимира Ястребова та премії Фонду Воляників-Швабінських при Фундації Українського Вільного Університету в Нью-Йорку – народився 15 лютого 1953 року, помер 22 грудня 2006 року. В сучасному літературознавстві – найавторитетніший дослідник творчості Є. Маланюка та Празької літературної школи.

Лариса Хосіанова представляє виставку. (Фото: музей Івана Карпенка-Карого)

Творча зустріч з автором

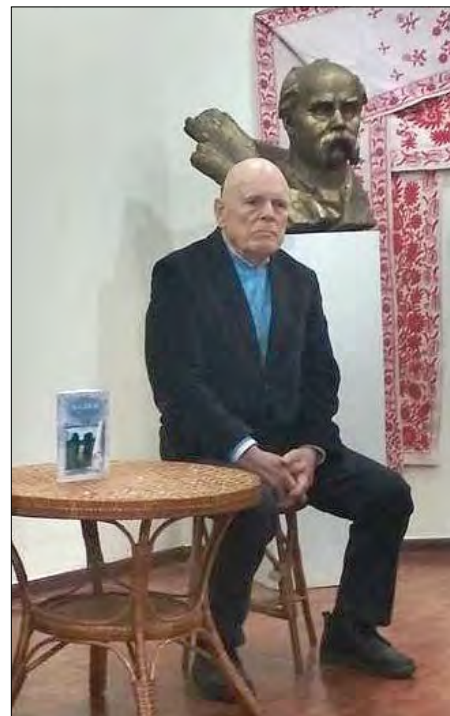
Олександр Вівчарик

ЧЕРКАСИ. – 27 лютого в Музеї „Кобзаря“ Тараса Шевченка відбулася творча зустріч з Василем Трилісом, який презентував свою книжку „Казки над Тікичем“. Це перша книга автора, якому виповнилося 83 роки.

В. Триліс народився в Катеринополі, що на Черкащині, 29 січня 1937 року в селянській родині, закінчив школу і 1954 року пішов навчатися на радіотехнічний факультет Київського політехнічного інституту. Після його закінчення працював інженером і старшим науковим співробітником на кафедрі інституту, провадив активну громадську діяльність у справі пропаганди українського фолкльору, який знає і любить. Очолований ним чоловічий хор „Чумаки“ виборов 1993 року перше місце на Всеукраїнському конкурсі ім. Миколи Леонтовича. Працюючи у Центрі культурних досліджень, він значно розширив свої знання в царині українського фолкльору, поглибив знання мов, почав займатися перекладами.

У 2000-2003 роках В. Триліс був старшим науковим співробітником Науково-дослідного інституту українознавства Міністерства освіти України. А „Чумаки“ отримали 2001 року перше місце на конкурсі ім. Порфирія Демущького.

Протягом 2006-2015 років В. Триліс працював в Інституті декоратив-

Проф. Василь Триліс. (Фото: Олександр Вівчарик)

но-прикладного мистецтва та дизайну ім. Михайла Бойчука. Він – професор, перекладач з англійської та французької мов. За цей час видав або відредагував понад 40 книжок політичного, філософського, релігійного та художнього спрямування. І от має вже власну книжку.

На презентації черкаський літературознавець, критик, проф. Володи-

(Закінчення на стор. 19)

УНСОЮЗ ОГОЛОШУЄ ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД ДЛЯ СТУДЕНТІВ НА 2020-2021 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу щонайменше два роки до **1-го червня 2020 року**;
- Під час останніх двох років, мати полісу мінімальної вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування);
- Бути прийнятими на студії до університету в США або в Канаді.

Апликація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2020 року.

За точними інформаціями телефонуйте до Головної Канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку „Наші Пільги“ на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UNAInc.org

Ukrainian National Association, Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3035

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unamember.com

**ЕВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

НАШ АРХІВ:
www.svoboda-news.com

Пам'яті духівників...

(Закінчення зі стор. 2)

Верецьки Воловецького району заснував перше на Підкарпатській Русі „Братство тверезости“ і „Кредитне дружество“, був активним членом центрального проводу Українського Національного Об'єднання. Під час нападу Угорщини на КУ особисто роздавав зброю січовикам, семінаристам і благословляв їх на боротьбу з агресором. З приходом угорців арештований і ув'язнений в концтабір Вар'юлопош. Після звільнення емігрував до Праги, а звідти до США.

Отець Дмитро Попович знаний як плідний журналіст і письменник, аворитетний педагог і проповідник. Викладав релігію, українську та латинську мови, історію та географію у Хустській гімназії. Брав участь у створенні молодіжної організації Пласт, готував молодь для вступу в загони січовиків. У 1930 році отримав звання консисторіального радника при Мукачівській єпархії. На його особисте прохання Папа Пій XI виділив 75 тис. лір, за які був побудований інтернат „Алумнеум“ у Хусті, давши добру можливість закласти основи для духовного життя цілій плеяді українських духівників. Отець Дмитро належав до людей з найближчого оточення до о. А. Волошина, був дуже діяльним членом партії Українського Національного Об'єднання. На просвітянському зїзді 10 серпня 1938 року саме о. Дмитро благословив і освятив синьо-жовтий прапор і передав у вірні руки просвітян.

Отець Олександр Хіра був одним з найбільш ерудованих духівників краю, педагогом, яскравим проповідником. Папа Пій XI призначив його

папським капеляном. Від 1933 року очолював Ужгородську богословську семінарію. Ативно підтримував український напрям і був членом партії Українського Національного Об'єднання. Після окупації Ужгорода Угорщиною зазнав брутальних переслідувань. А з початком радянської влади енкаведисти різними способами намагалися схилити о. Хіру до російського православ'я. Не зламавши його, засудили до 25 років тюрми.

Отець Іван Матейко, ще навчаючись в Ужгородській гімназії, в 1934 році очолював „Просвіту“ у селі Волосянці. Після закінчення Ужгородської духовної семінарії разом з дружиною вчителькою Єлизаветою Худан поїхав працювати у село Репинне на Міжгірщині. Занували там „Просвіту“, Пласт, гурток з вивчення історії України, сільський хор, першим твором в репертуарі якого був гимн „Ще не вмерла України“. Отець І. Матейко був арештований і запроторений до концентраційного табору.

Отець Микола Желтвай після закінчення української Ужгородської гімназії навчався у Страсбурзькому (Франція) університеті, на теологічному факультеті, а відтак – на філософському факультеті Братиславського університету. Вже як парох села Пилиць на Міжгірщині очолює сільську „Просвіту“, невдовзі його обирають головою окружної „Просвіти“ і головою Волівської окружної Української Народної Ради. Разом з адвокатом Й. Дуткевичем створював збройні загони Карпатської Січі для захисту молоді карпато-української держави. Після окупації КУ у березні 1939 року арештований угорською жандармерією, зазнав знущальних допитів і принижень.

Отець Юлій Кубиній ще студентом

Ужгородської гімназії був у 1942 році засуджений і карався у мадярській в'язниці „Ковнер“ у Мукачеві. Звільнившись за амністією, переїхав до Риму, де продовжував навчання. Проживав в Українській Колегії св. Йосафата і працював в архівах Ватикану. Захистив дисертацію на тему „Виховання священиків у Карпатській Україні“. Далі душпастирював в Австралії, а згодом – у США, був парохом церкви Св. Петра і Павла в Ірі, у Пенсильванії. Написав і видав „Історію Пряшівської єпархії“. Після проголошення незалежної України часто приїздив у Закарпаття, допомагав відновувати Мукачівську греко-католицьку єпархію, був щедрим меценатом.

Отець Атанасій Пекар, ЧСВВ, ще в гімназії був активним членом „Просвіти“. В роки Другої світової війни також навчався в Римі, проживав в Папській Колегії св. Йосафата. Був одним з плідних василіян-істориків, автором численних книг і статей про минуле ГКЦ, передусім на Закарпатті, написав і видав три томи „Нариси історії Церкви Закарпаття“. По війні мешкав і працював у США. На все життя залишився вірним сином нашого краю. Обраний дійсним членом наукового товариства ім.Т.Шевченка в Нью-Йорку, дійсним членом Української Вільної Академії Наук у США. Помер 2011 року, похований у США.

Отець Петро Погоріляк закінчив Ужгородську духовну семінарію і служив священником у селі Терново на Тячівщині. Ативно підтримував уряд о. А. Волошина. У 1940 році на підпільній нараді проводу ОУН у Хусті о. Петра обрано членом крайового проводу і доручено керувати східним округом ОУН та створити під-

пільну друкарню на квартирі трьох братів Хромеїв. Тут друкувалися підпільні листівки, газета „Чин“. У 1942 році заарештований і засуджений на вісім років тюремного ув'язнення. На запитання судді, чи вважає себе винним відповів: „Ні! Судять мене за те, що я українець. Я був і буду українцем“. Ув'язнення відбував у найжорстокішій мадярській в'язниці в місті Вац.

На завершення хочу поінформувати читачів „Свободи“, що 19 липня 2017 року в Ужгороді відбулася урочиста академія, присвячена світлій пам'яті о. А. Волошина, мученика за віру, найвидатнішої постаті Закарпаття ХХ ст., який своїм життям і чином здійснив високу місію духовного провідника та українського державника. Учасники академії заініціювали збір документальних матеріалів з метою беатифікації священномученика отця-прелата Августина Волошина. Ще до кінця того року зусиллями Рахівського філіялу історії Мукачівської греко-католицької єпархії під керівництвом о. Василя Носи було запроваджено свідчення кілька десятків осіб, згідно з вимогами Конгрегації у справах святих. Ці матеріали надійшли до Постуляційного Центру беатифікації і канонізації святих Львівської Митрополії УГКЦ, відтак розпочався Ватиканський етап беатифікації о. А.Волошина.

Будемо молитися, щоб до високого звання Героя України великому закарпатському українцеві за релігійну, благодійницьку, жертвовну діяльність та мученицьку смерть за віру і свій народ додалося звання „Блаженний“.

Володимир Матейко, член правління Закарпатської крайової організації „Просвіта“, Ужгород.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує на доповідь

Олександра Михеда,

(Київ, Україна)
літературознавця та письменника

„Слуга народу“ Володимира Зеленського: поміж телешоу і шоу-політикою

На прикладі популярного серіалу „Слуга народу“ буде показано вплив медіареальності на повсякдення життя України, що зрештою призводить до тектонічного зсуву в політичному житті країни. Актор, що грає народного президента у серіалі, стає реальним президентом, обранцем народу з сенсаційним рейтингом. Через розбір конкретних прикладів із серіалу, виборчої кампанії та вже реального управління державою феномен серіалу і партії „Слуга народу“ буде представлено у глобальному контексті рухів популізму та впливу медіа.

**В суботу, 28 березня 2020 року,
о 5-й годині по пол.**

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

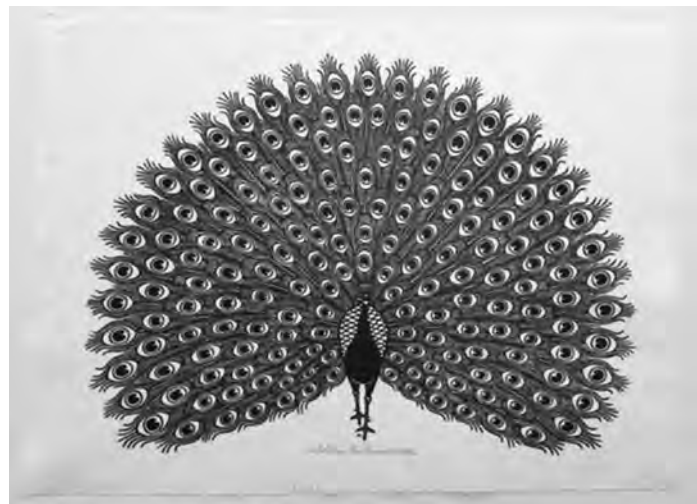
ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ

Великий вибір - 60 картин

Пишіть по е-пошті або телефонуйте
відносно списку картин та цін:

wng@greenbaumprints.com або 508-284-7036

D.C. Rare Book and Art Fair,
запланований на 17-го та 18-го квітня ц.р.
у Gateway Marriott, Arlington, VA – **ВІДКЛИКАНО**

Ми купуємо і продаємо картини та інші мистецькі твори вже понад 50 років. Просимо звернутися до нас відносно *продажі* або *купна* відбиток, рисунків та малюнків Я. Гніздовського.

William Greenbaum Fine Prints
Rockport, MA 01966

Галерія відкрита за попереднім домовленням.
Член: International Fine Print Dealers Association

Американський...

(Закінчення зі стор. 3)

чила Стенфордську бізнес-школу у 2001 році і створила маленьке підприємство. Сьогодні воно в Україні надає 900 високооплачуваних робочих місць у Львові, Києві, Одесі. Сьогодні в Сан-Франциско є близько 20 таких людей. А ми потребуємо кілька тисяч. Якщо це розвинути, то покоління, якому по 33-45 років побачить, де є потенціал, можливості для особистого і економічного зростання. Сьогодні у людей є запитання, до чого вони можуть долучитися? Важке питання, але за три-п'ять років це може ґрунтовно змінитись.

Який образ України повинен транслюватись на Захід, Азію, Близький Схід для знаходження і налагодження партнерських відносин між інноваційними компаніями?

Це частково вже почалося, але наразі це невеликий відсоток, який зростатиме. Якщо українську талановиту молодь відсилатимуть на навчання у світові кращі університети, тоді це буде природний наступний крок, тому що більшість студентів повертатимуться в Україну. Деякі залишаться, але між ними буде спілкування, десятки контактів. 15 років тому було значно менше взаємозв'язків між українськими підприємствами і глобальними, аніж сьогодні.

Якщо існуватиме студентська мережа, то це означає доступ до професорів, ровесників, які також будуть творити бізнеси чи працюватимуть у великих компаніях, доступ до найновіших методологій і капіталу. Інші це вже створили – Китай, Індія, Сінгапур, Ізраїль. Українці мусять це розуміти і хотіти.

Великі українські „ІТ” компанії поволи переходять від „автстафінгових” моделей (продаючи людино-години), до продажу сервісів і експертизи, розвиваючи ту чи іншу доменну експертизу (як штучний інтелект, машинне навчання, чи технології для автономних автомобілів). Чи коректно вважати, що це те, чого очікує західний клієнт? Чи все ж таки варто націлюватися на розробку інноваційних продуктів?

Західний клієнт чи східний, Китай, Японія, покупець хоче кожного року щось краще, тобто більше вартості від долара. Треба творити інноваційний товар, але паралельно з тим, потрібно еволюціонувати цю основну модель чи автсорсинг, щоб вони з кожним роком ставали більш софістиковані [витончені – ред.] і додавали більшу вартість і це стається. Якщо це зробити і паралельно вкладати час і енергію у творення інноваційного товару, це шлях до успіху. Маленька пересторога. Індія відіслала 3 млн. своїх найкращих талантів в автсорсинг і це колосальний позитив для країн. Вони створили галузь, річний оборот якої понад 150 млрд. дол.

Для України є можливість працювати паралельно, розвивати ту галузь автсорсинг, яка показала якого рівня софістикованості вона може досягти і далі розвивається, і паралельно творити інноваційний товар.

Чи може український бізнес повторити прорив китайської „Didi”, що вирішує у Китаї проблеми постійних заторів і перейняла на себе основну функцію громадських перевезень, чи швидше „Uber”, з диверсифікованим портфоліо і високою оцінкою на ринку? Чого бракує українським інноваторам?

Люди питають, як знайти добру ідею. Багато є різних способів. Перший – подивіться на власний досвід. „Uber” почався з того, що два хлопці у Парижі пізно ввечері не могли знайти таксі. Так само почався „Netflix”, „Amazon”. Вони створили цікаву модель. Що створили „Didi”? Вони подивились на цю модель і запитали, чи можуть розвинути кращу. Водночас Шанхай не є Лондон, в Україні інша ситуація щодо транспорту. Два запитання: прекрасна модель чи можемо створити кращу? Чи наша ситуація така чи інша? Сьогодні „Didi” у Китаї має другу найбільшу інформаційну платформу після „Alibaba”.

З української перспективи треба подивитись на „Uber” і докорінно зрозуміти ті моделі, а також подивитись на „Didi”. І створити найкращу розв'язку для своєї ситуації. Це найкращий спосіб мислення.

Як малий бізнес має діяти в Україні, коли посилюється олігархат?

У багатьох країнах є така ситуація. Не так гостра, як тут. Це ризик і малі підприємства це розуміють, що ризики можуть бути від занепаду ринку, валютних проблем і вони налаштовують себе, що хочуть розвинути бізнес у цій країні, що багато чого вміють, але мусять забезпечити себе і діяти глобально. Друге, шукайте ті галузі економіки, де існують ще можливості. Думати глобально, діяти глобально і шукати ті галузі господарства, які не є монополізовані, заблоковані. Це важка річ, але потрібна, пов'язана з ширшою засадою.

Запитують, чи я повинен займатися, тим, що я знаю, чи займатися проблемами клієнта. У найближчому часі вигідніше робити те, що вмієш. Щоб бути успішним десятиліттями, треба починати з покупця, які є у покупця, замовника проблеми і зуміти зорганізувати ресурси і навички так, щоб це розв'язати. Найбільш успішні компанії розуміють, що починати слід із чогось, що добре вмієш робити, але мусиш виробити ту гнучкість, щоб слідкувати за розвитком клієнта, вміти притягнути до себе і своєї компанії ту технологію і вправності, що їм допоможуть.

Про глобальну економічну кризу сьогодні говорить багато експертів. Виглядає на те, що вона неминуча у цьому році. Які джерела цієї кризи?

Ми маємо сьогодні справу з біологічним вірусом. Але існують віруси технологічні. Те, що діється з коронавірусом, одного дня буде у цифрових мережах. Тому що світ не тільки більш глобальний, взаємопов'язаний, у деяких аспектах більш крихкий, що наочно бачимо за останні шість тижнів. Бізнесмени мислять по-іншому, що криза завжди буде і несподіванка буде. У 2008 році можна було дуже чітко бачити, чому криза буде і якою за масштабами. Але люди не хотіли про це думати.

Сьогодні складніше знайти джерело наступної кризи. Є не тільки біологічні проблеми, але й фінансові. За останні 30 років, скільки було біржових крахів, крахів щодо валют, біологічних криз? Вони завжди будуть, ця подія відбувається що два-три роки і треба будувати свій бізнес, думаючи про те, як себе застрахувати. Є дев'ять-10 років економічного циклу, то це є час підвищити резерви готівки, бо будуть два-три важкі роки.

Біржа впала у 2001, 2008 роках і буде цього року падати. Серед старт-апів був великий крах у 2000 роки, коли вклади впали на 80 відс. Це знову станеться. Це є таке, за чим маємо пильнувати. Є менші кризи, що два-три роки, є кризи по галузях що кілька років, загальні – вісім-12 років. Парадокс у тому, що для 80 відс. людей економічна криза – несподіванка. Чому? Ми не маємо амнезії, можемо подивитись на історію. Тому гнучкість і пружність у бізнесі – це одна з найважливіших рис, коли на десятиліття будувате кампанію.

Чи можна спрогнозувати, як ситуація з коронавірусом вплине на світову економіку?

Про вірус знали наприкінці грудня, але не повідомили уряди інших країн, щоб можна було підготуватися і зменшити ризики. Уряди країн йдуть позаду вірусу, відстаючи на три тижні, замість того, щоб запобігти йому і бути готовими. Не було інформації, до сьогодні неготовності і несподіваний вибух у Кореї, Італії. Якщо це далі поширюватиметься, люди перестануть літати, поселятись у готелях, їхати на відпочинок і так далі, ланцюги постачальників будуть перервані і це будуть немислимі кошти.

Чи це буде виправлено? Так, але запізно. Це те, що можна запобігти, бо за долар платитимемо 50. Запобігти легше, аніж наздоганяти. Так, як ми маємо тепер.

Зміна уряду в Україні. Нині мовиться, що Україні не уникнути серйозних економічних проблем, є дефіцит бюджету. Прогнози невтішні.

Ситуація дуже погана і вона не

полегшиться. До неї можна підходити у дусі „зволікання” і в дусі „надіємося на краще”. Або можна підійти, реально оцінюючи ситуацію, яка перетвориться на катастрофу, якщо не будемо діяти рішуче і в такий спосіб, що це може створити біль у найближчому часі, але дасть Україні можливість здорового розвитку. Чи люди мають чітке розуміння цього, чи мають відвагу так зробити? Не знаю.

Чи зрозуміло вам, куди сьогодні рухається Україна?

Ні, мені незрозуміло, я не розумію. 12 місяців тому я запитував, що і як буде далі в Україні. Мені казали, що слід дати дев'ять місяців, щоб побачити. Але і дев'ять місяців тому важко було говорити на цю тему, не знаючи, яка програма української влади, що хочуть досягнути, у що вірять і не вірять. Дивлячись на ситуацію тоді, можна було зробити один висновок: або не віримо в ніщо, або віримо в імпровізацію без підготовки.

Чому ви, людина, яка народжена у США, з американською освітою, відповідним статусом зберегли рідну мову своїх батьків – українську? Чому українська мова, традиції важливі для вас? Що вам це дає у житті?

Люди, які живуть в Україні, можливо, їм важко зрозуміти унікальність своєї держави. Валуївський циркуляр і Емський указ, 33-ий рік, 38-ий рік, 60-ті роки, де в історії світу, окрім Ізраїля, бачили групу людей, яку мали знищити, неутралізувати, а сьогодні Оксана Забужко, Сергій Жадан, Юрій Андрухович, прекрасна українська література. Як це можливо після всіх цих зусиль різних сторін це знищити? Перший великий прозаїком українським був Гоголь, писав російською. Чому? Тому що тоді ще не виникла українська мова міста. За менше аніж півстоліття Валер'ян Підмогильний пише „Місто”. Підмогильний цією мовою міг висловити, що заведено, незважаючи, що мова еволюціонувала пізніше, аніж інші.

Не знаю, чи був в історії світу такий період 15-16 років, щоб за такий короткий час стався культурний вибух. Мало того, що українці існують, вони ще й борються. Незважаючи на всі наступи, живуть і відроджуються. Як можна не бути гордим, що належиш до української нації?

Copyright © 2020 RFE/RL, Inc. Перепроджується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (https://www.radiosvoboda.org/a/30470059.html?fbclid=IwAR2C02rAFz2KZTJ9q3cIBPsB0mlJ4gzaMoW_AYSvta5pKLSzC_kaZ_DWUXc).

ARKA
Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Знайомство
Кавалер, 40 років, бажає познайомитися з панною-Українкою, бездітною, у віці 30-40 років. Можу спонсорувати з України.
Тел.: 519-836-1135

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ
Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

United States[®] Census 2020

indicate
that
you
are

Census 2020 is here.

Indicate that your ancestry is Ukrainian on QUESTION 9 by checking the "Race" box, then writing in: **UKRAINIAN**

9. What is Person 1's race?
Mark ☒ one or more boxes **AND** print origins.

☒ White – Print, for example, German, Irish, English, Italian, Lebanese, Egyptian, etc. ➤

U K R A I N I A N

available online my2020census.gov

Supported by

Selfreliance
Federal Credit Union

Професор написав...

(Закінчення зі стор. 15)

мир Поліщук наголосив, що це художня, талановита, душевна проза з гумором. Тут і мемуаристика, і етнографія, і чисто література. До речі, писана вона досить незвичним українським фонетичним правописом „желехівка“. Це, безумовно, наслідок багаторічного захоплення

В. Триліса фолкльором.

Письменниця Валентина Коваленко назвала дебютний твір В. Триліса „Казки над Тікачем“ етюдами української душі.

„Це мій перший художній твір. З мозаїки намалював велику картину, маю задоволення від цього процесу. Вдячний, що люди звернули увагу“, – скромно підсумував автор зустріч з читачами, які вміли розкупити книжки, що їх він приніс із собою.

Юних моряків...

(Закінчення зі стор. 14)

Військово-морський ліцей відкрито 1 вересня 2009 року, навесні 2014 року навчальний заклад було переміщено з Севастополя в Одесу через анексію Криму Російською Федерацією. У 2016 році в Одесі відбувся перший випуск ліцейців, переважна більшість яких стала курсантами Одеської морської академії та інших

військових навчальних закладів.

У 2018 році випускники ліцею Богдан Небилиця та Андрій Драч були незаконно захоплені в полон під час інциденту у Керченській протоці. Випускники ліцею, а нині курсанти Інституту військово-морських сил Михайло Цейтлін і Іван Трухін проходять навчання в Британському королівському військово-морському коледжі.

Товариство „Свята Софія“ США

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.
PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments
Serving NY/NJ/CT Cemeteries
e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
web site: www.oblastmemorials.com
BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

VARSHAVSKY MONUMENTS
862-812-7086
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті
Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

TEL. 908-722-3130 FAX 908-253-0027
TOLL FREE 800-458-5467 kulinskimemorials@msn.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Шановні читачі! Жалібні повідомлення
з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати
на електронну адресу відділу оголошень „Свободи“:
advertising@ukrweekly.com

 Ділимося сумною вісткою,
що 2-го березня 2020 року відійшов у вічність

св. п. Василь Цинайко
народжений 11-го січня 1923 року
в селі Довжиця на Лемківщині.

Парастас відбувся 4-го березня у похоронному заведенні Литвин і Литвин
в Юніон, Н. Дж, а чин похорону в Українській католицькій церкві св. Івана
Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Родина дякує отцям Тарасові Свірчукові і Кирилові Анджелові за від-
правлення похоронних відправ.

Залишаються у смутку,
дружина Дарка
син Микола
донька Анна Мигаль з чоловіком Романом
внуки Доріан (Tiffany), Тамара, Леся, Іванна (Matthew)
і Адріан
правнуки Ава і Грейсон
сваха Анеля Мигаль
та родина в Україні і в Польщі

Дякуємо приятелям і знайомим, що прийшли попрощати покійного, за
квіти, за участь в богослуженнях і за пожертви в його пам'ять.

В пам'ять св. п. Василя Цинайка зібрано на фонд Організації Оборони Лем-
ківщини \$840.00, а на Благодійний Фонд при парафії св. Івана зібрано \$1,180.00.

Вічна Йому пам'ять!

Богослуження у 40-ий день відбудеться 11 квітня 2020 року о 10 год. ранку
в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку.

Велике Пластове Плем'я „СІРОМАНЦІ“ 29 Курень УПС і УСП
в Америці, Аргентині, Канаді й в Україні
в глибокому смутку повідомляє, що наш один з перших
членів Куреня та довголітній племінний скарбник

св. п.
пл. сен. Ярослав Козак

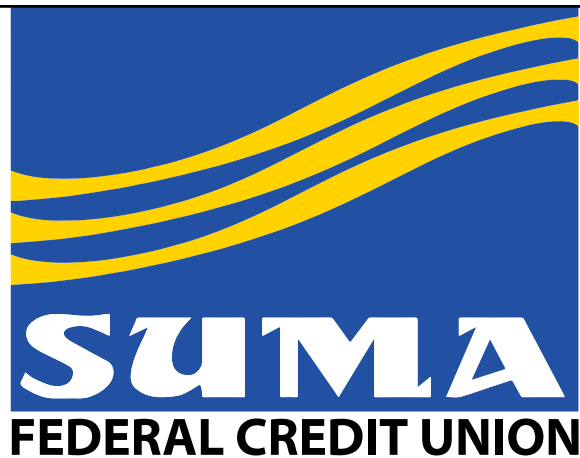

відійшов на Вічну Ватру 26 лютого 2020 року
у Філадельфії на 86-му році життя.

Усі Сіроманці відчують велику і болючу втрату.
Складаємо співчуття синові Тарасові, внукам і правнукам.

Вічна Йому пам'ять!

СКОБ! Аву-у-у!

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Низькі оплати за аплікації

5/5 зі змінною ставкою

2.75%
APR*

30 річний незмінний відсоток

3.50%
APR*

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFcu NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org